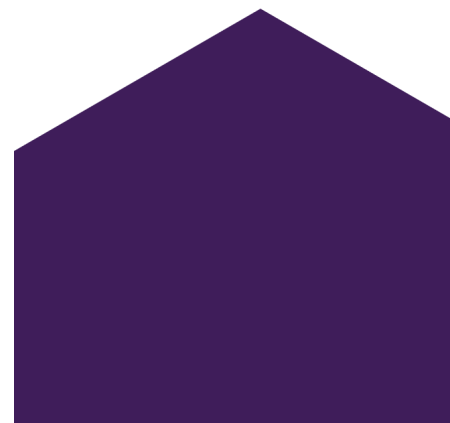
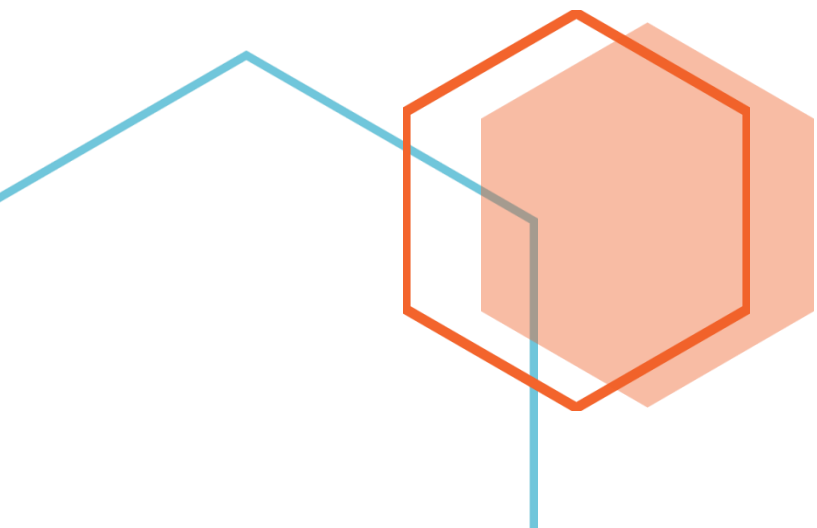

СТРАТЕГИЈА ЗА МЛАДИ НА ОПШТИНА КРИВА ПАЛАНКА

2019-2024

Содржина

<u>Предговор</u>	<u>2</u>
Методологија	3
Статистика	4
Општа статистика од пополнетите прашалници	6
ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ – ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУКА	10
ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ – КУЛТУРА И КРЕАТИВНОСТ	11
ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ – СОЦИЈАЛНИ СТАНДАРДИ И СОЦИЈАЛНО ВКЛУЧУВАЊЕ	13
ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ – МИГРАЦИЈА	14
ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ – УРБАНИЗАМ	14
ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ – ИНФОРМИРАНОСТ	15
ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ – ЗДРАВЈЕ И БЛАГОСОСТОЈБА, ЗДРАВСТВЕНА ПРЕВЕНЦИЈА	17
ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ – МЛАДИНСКО УЧЕСТВО	18
ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ – МЛАДИНСКО ВРАБОТУВАЊЕ	19
ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ - СПОРТ И РЕКРЕАЦИЈА	20
СТРАТЕШКИ ПРИОРИТЕТИ за периодот 2019 - 2024 година	22
МОНИТОРИНГ И ЕВАЛУАЦИЈА	34
КОРИСТЕНА ЛИТЕРАТУРА	35
СТРАТЕШКА МАТРИЦА - табеларен приказ	36

Предговор

Стратегијата за млади на Општина Крива Паланка има за цел да ја унапреди положбата на младите, примената на нивните права и преку цел низ активности да се влијае врз континуирано зголемување на квалитетот на живот на младите луѓе во Крива Паланка.

Стратегијата е работена како дел од проектот „Промоција на младинскиот активизам преку креирање на институциска платформа за младински потреби“ финансиран од Европската Унија со поддршка на Општина Крива Паланка, и спроведен од „Центарот за младински иницијативи ЦИК-ЦАК“. Воедно делот од стратегијата кој се однесува на спортот е изработен од страна на „ТАКТ“ со поддршка на Општина Крива Паланка и финансиран од Германското друштво за меѓународна соработка GIZ.

Со Стратегијата ќе се воспостави долгорочна и стратешка определба на општина Крива Паланка да работи и делува во правец на унапредување на младинските прашања и на задоволување на младинските потреби.

Со овој документ треба да се зацврстат заложбите на општина Крива Паланка младите да бидат дел од процесите на носење на одлуки на секое ниво каде се засегнати, како и да ги вклучи сите млади во спроведувањето на активностите и во остварувањето на нивните права. Оваа стратегија треба да овозможи поквалитетен живот на младите во општина Крива Паланка и тие да станат партнер на општината при соочувањето со сите предизвици во иднина.

МЕТОДОЛОГИЈА

Областите кои се претставени како приоритетни за решавање во наредниот период се добиени преку посебна методологија, односно преку дистрибуција на прашалници и анализа на сите постоечки истражувања и документи кои се однесуваат на национално и на општинско ниво. За да може соодветно да се пристапи кон подготовката на прашалникот и да се изберат соодветните области кои ќе ги опфаќа овој прашалник, на самиот почеток беше спроведена анализа на постојните и на релевантните документи во земјава кои се однесуваат на младински проблеми и прашања.

По подготвената анализа беше дизајниран и прашалник, чија цел беше да го испита мислењето на младите во Општина Крива Паланка на најразлични теми за да може да се опфатат најголемите предизвици и најтешките прашања за решавање на локално ниво.

Анкетата т.е. истражувањето беше организирана и спроведено по однапред развиена и утврдена методологија со користење на инструментот – Анкетен Прашалник.

Беше дефинирана целта на истражувањето т.е. идентификување на главните потреби и предизвици кои ги засегаат младите во Општина Крива Паланка и тоа во различни области кои што се во надлежност на општината. Со подготвувањето на прашалникот и неговото спроведување на два начини: со директен пристап и подготвена онлајн анкета, се генерираа мислењата и ставовите на младите од Општина Крива Паланка.

Анкетата со младите беше спроведена во периодот на месец Февруари, 2019 година.

Целната група на ова истражување генерално беа млади на возраст од 15 до 29 години во општина Крива Паланка како и Младинскиот Совет при Општина Крива Паланка, Спортски клубови и Младински и други невладини организации.

Методолошки пристап на анкетата

- Дизајн на примерок на прашалник за печатење кој се користи за добивање на поголема објективност на истражувањето каде дел од прашалниците се пополнуваат директно од испитаниците со помош од ангажирани анкетари, и истите се вметнати во „online“ базата на податоци;
- Подготовка на “Online” анкетен прашалник за да се добијат поголем број на одговори, со користење на сите можности за праќање на покана за „online“ пополнување;
- Запазување на принципите на репрезентативен примерок, селектиран од вкупниот број на млади во општината Крива Паланка, со очекуван број на испитаници од 250;
- Видовите на прашања се подготвени согласно стратешките области т.е. секторите и пренесените надлежности на ЕЛС;
- Прашањата се подготвени со цел рангирање на состојбата со: Целосно се согласувам, Делумно се согласувам; Воопшто не се согласувам, Не сум информиран-а / немам став;

Варијабли и различните перцепции – Се имаше предвид да се направи опфат на различните мислења согласно Местото на живеење (град или село), Етничката припадност, Возраст, Пол, Образование и Статусот на вработување.

Беа одржани и 4 работилници за Стратешко Планирање во кои се направија соодветни анализи како SWOT, PEST и Матрица на опфат. На работилниците земаа активно учество повеќе од 20 претставници од средното училиште, локалната самоуправа, спортските клубови, културните институции, бизнис секторот и граѓанските здруженија активни на територијата на Општина Крива Паланка.

Заклучоците од дискусиите на овие работилници како и резултатите од направените вежби и анализи се инкорпорирани во оваа стратегија и се во иста линија како и резултатите од анализираните одговори од 250-те прашалници.

За да може да се постигнат стратешките приоритети и целокупните определби во согласност со предвидените области во стратегијата, Општина Крива Паланка со активно учество на Младинскиот совет и други засегнати страни, ќе изработува акциони планови кои ќе вклучуваат специфични активности и акции.

СТАТИСТИКА

Во Општина Крива Паланка живеат 19832 жители од кои 22.3% се младите на возраст од 14-29 години.

Во учебната 2017-2018 во Средното училиште имало 608 ученици од кои 42,2% се од женски а 57,7 се од машки род.

Во основните училишта имало 1578 ученици од кои 50.7% од женски а 49,3% од машки пол.

Во Општина Крива паланка има 2 основни училишта, со 12 подрачни училишта, едно уметничко училиште и едно средно училиште.

Во 2016 имаат дипломирано 88 жители од кои 36 мажи и 52 жени.

Од вкупниот број на отселени лица кој е 89, 43 лица се млади на возраст од 15 -29 години.

Општа статистика од пополнетите прашалници

Во процесот на собирање на релевантни податоци кои би послужиле за подготвување на стратегијата за Млади на Општина Крива Паланка, беа дистрибуирани 249 прашалници. Анкетниот прашалник¹ во себе содржеше отворени и затворени прашања од следниве 9 области:

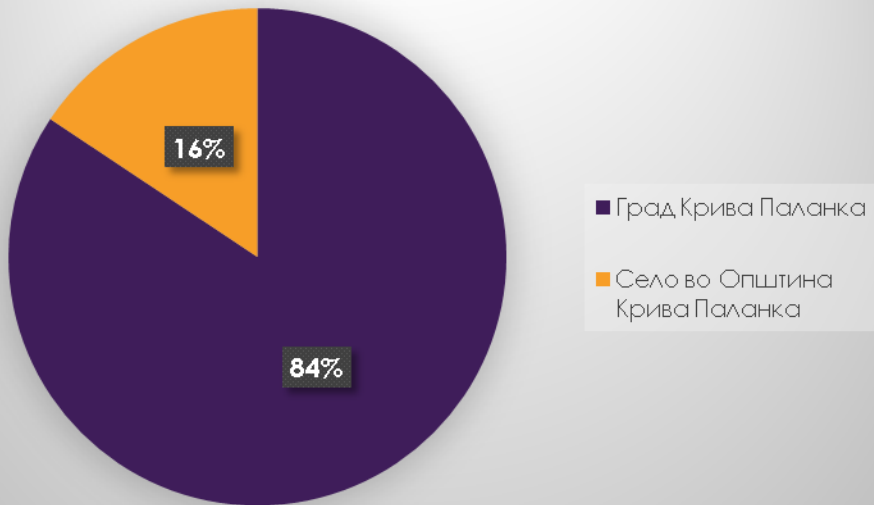
- 1. ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУКА**
- 2. КУЛТУРА И КРЕАТИВНОСТ**
- 3. СОЦИЈАЛНИ СТАНДАРДИ И СОЦИЈАЛНО ВКЛУЧУВАЊЕ**
- 4. МИГРАЦИЈА**
- 5. УРБАНИЗАМ**
- 6. ИНФОРМИРАНост**
- 7. ЗДРАВЈЕ И БЛАГОСОСТОЈБА, ЗДРАВСТВЕНА ПРЕВЕНЦИЈА**
- 8. МЛАДИНСКО УЧЕСТВО**
- 9. МЛАДИНСКО ВРАБОТУВАЊЕ И ПРЕТПРИЕМНИШТВО**

Во воведниот дел на прашалникот „Општи информации“, добиени се следниве резултати кои даваат одредена слика за структурата на испитаниците:

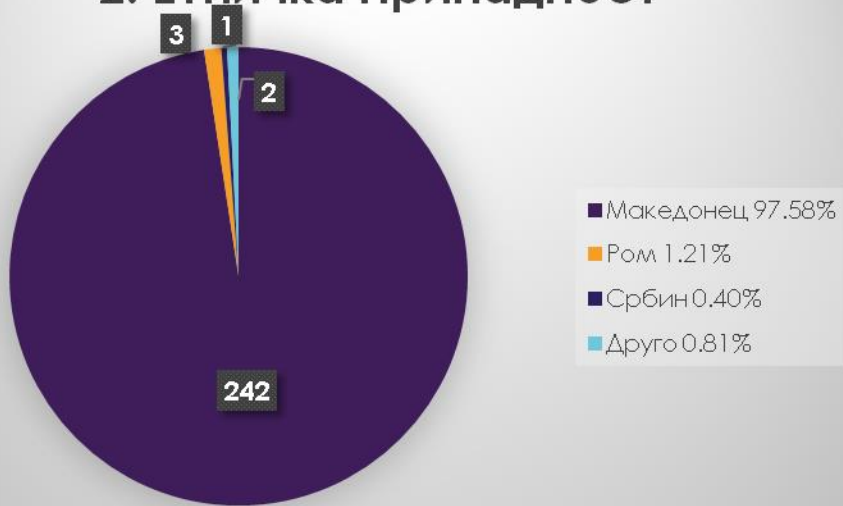
- Поголемиот дел од испитаниците (84%) се од урбано подрачје, односно од Крива Паланка, додека 16% се од руралните населби во општината.
- По етничка припадност доминираат Македонците со 97.19%. Останатите се етнички Роми, Срби и друго.
- 18% од испитаниците се на возраст од 15 години додека 12% се на возраст од 16 години. Останатите испитаници се на возраст од 17 до 29 години.
- Учениците од средното образование учествувале со 66% во пополнувањето на прашалникот, додека пак студентите со 18%. Останатите испитаници биле со вишо, високо и основно образование. Во мал процент од нив се со магистерски студии.
- 55% од испитаниците се машки а 45 женски, од кои 80% невработени и 20% вработени.

¹ Анекс 1 – Анкетен прашалник

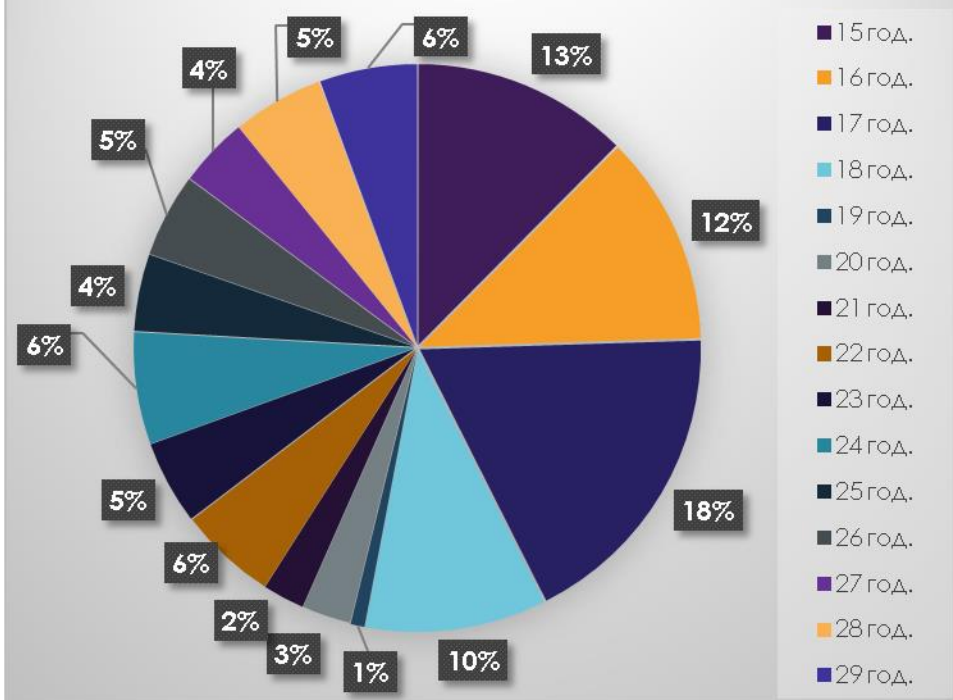
1. Место на живеење

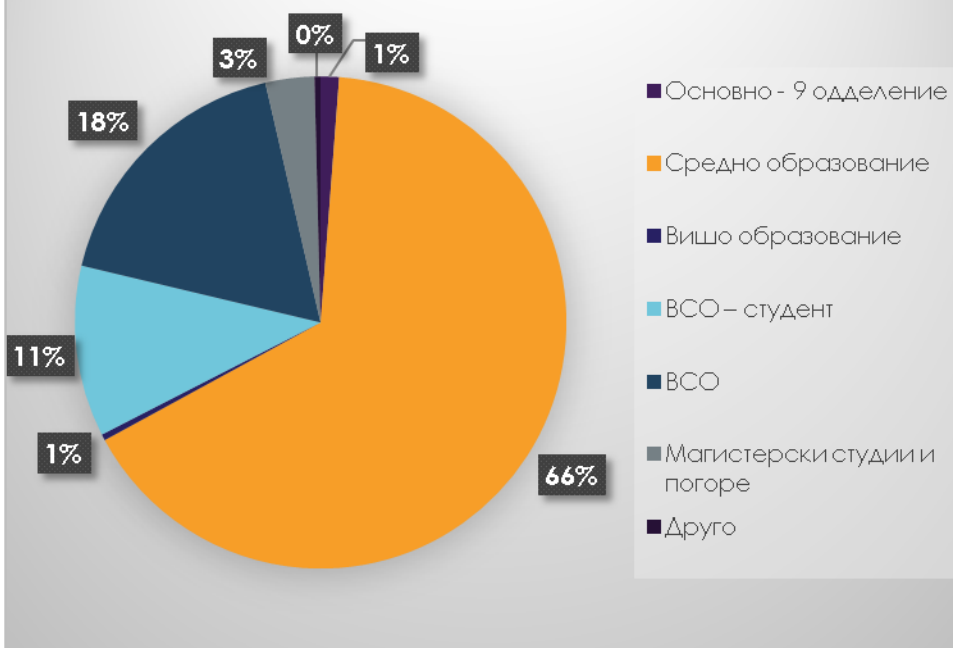
2. Етничка Припадност

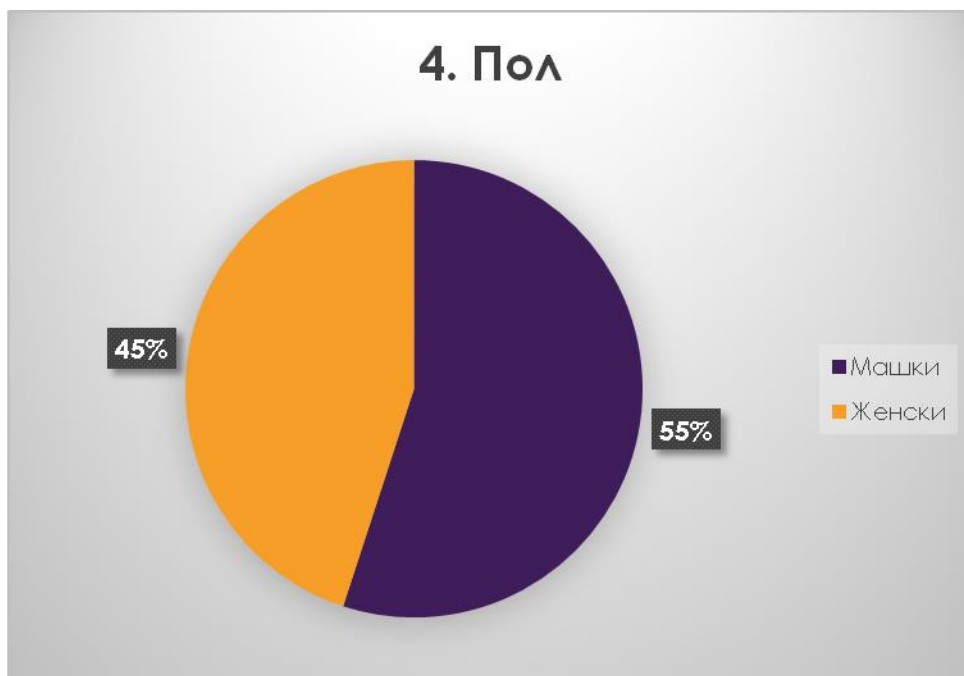

3. Возраст – од 15-29

5. Образование

Во следниот дел од Стратегијата за Млади на Општина Крива Паланка се наоѓа анализата, со фокус на најистакнатите проблеми на кои треба да работат Општина Крива Паланка и Младинскиот Совет во следниот период. За секоја област е направена анализа согласно

постоечките документи кои реферираат на состојбата на младите на локално ниво, статистички податоци, и пред се од анализата на прашалниците кои се спроведени.

ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУКА

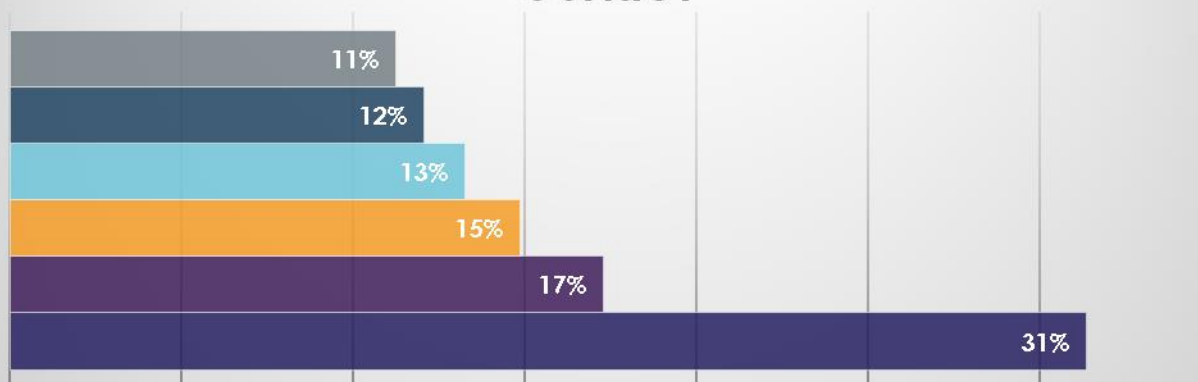
Во Македонија сеуште трае процесот на целосна децентрализација и овозможување на општините да бидат самостојни во својата работа. Образованието е една од примарните категории во кои се одвива децентрализацијата. Со досегашните процеси и реформи кои се случија во децентрализацијата и се поврзани со образованието се стави фокус на пренесување на сопственоста на училиштата од централната на локалната власт, распределувањето на финансии и финансиски средства, изборот на директори на училиштата, како и организацијата на превозот за учениците. Општините добија поголема самостојност во однос на образованието но сепак се појавија и некои проблеми и предизвици: некои од училишните објекти беа преземени во многу лоша состојба, непостоење на катастарска евиденција, недостаток на административен капацитет за менаџирање и за планирање средства, невклучување на општините во креирањето на содржините за средното образование, недостаток на координација со централната власт и слично.

Во Општина Крива Паланка функционираат 2 основни централни училишта со 12 подрачни училишта и едно средно училиште.

Според добиените одговори најголемиот дел од испитаниците сметаат дека во наредниот период, стратешки поставено, училиштето и општината треба да работат кон остварување на заеднички цели во насока на обезбедување на соодветно образование на младите.

Следат 17% од испитаниците кои имаат став дека неформалното образование (обуки, летни кампови, семинари) треба да се соодветни со потребите на младите и младите да бидат заинтересирани и да се вклучуваат во ваквите активности кои во голема мерка на долгорочен план би ги подобриле и нивните шанси за вработување. 15% би сакале да има повеќе програми/активности за обука за развој на лидерство кај младите и вклучително и средношколците да учествуваат во истите. Како трет приоритет во образованите процеси зазема инклузивното образование со 13% испитаници кои сметаат дека се потребни повеќе иницијативи за соодветно вклучување во образовниот процес на децата со специфични потреби и интереси (талентирани, натпросечно интелигентни деца, хиперактивни деца, итн). Инфраструктурно гледано проширување на библиотечниот фонд и на самите библиотеки би сакале 12% од испитаниците а 11% сметаат дека се неопходни нови директни инфраструктурни инвестиции во училиштата и обнова на нагледните средства.

I. Образование и обука - Приоритетна област

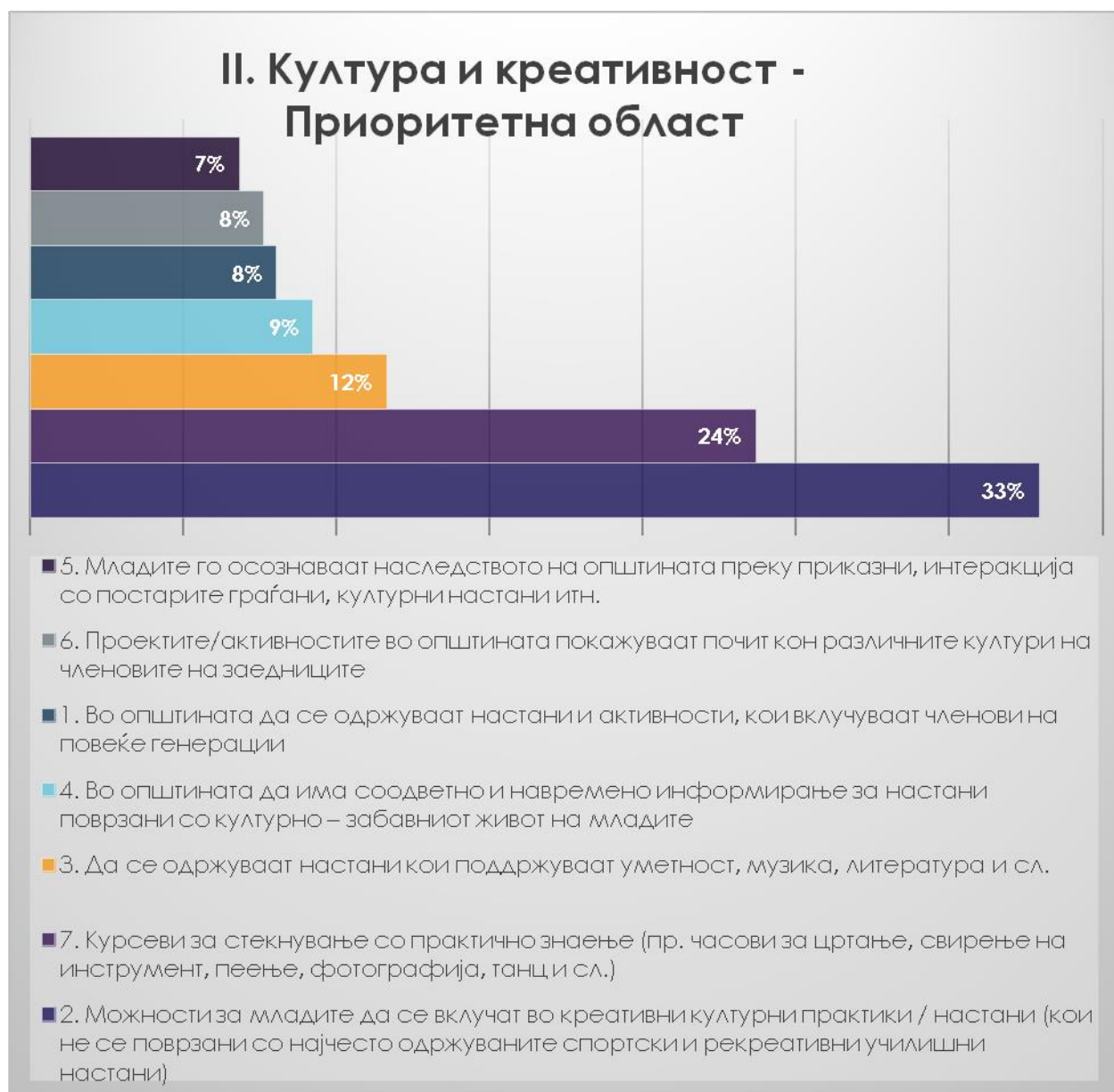

- 4. Инвестирање преку директни инфраструктурни инвестиции во училиштата и обнова на нагледните средства
- 5. Инвестирање во инфраструктурни проекти како што се проширување на библиотеки и библиотечниот фонд
- 6. Иницијатива за соодветно вклучување во образовниот процес на децата со специфични потреби и интереси (талентирани, надпросечно интелигентни деца, хиперактивни деца, итн.
- 2. Програми/активности за обука за развој на лидерство кај младите и да се повикуваат младите луѓе, вклучително и средношколците да учествуваат
- 3. Неформалното образование (обуки, летни кампови, семинари) да е соодветно со потребите на младите и младите да се вклучуваат
- 1. Училиштето и општината / заедниците да работат за заеднички цели во насока на соодветно образование на младите

КУЛТУРА И КРЕАТИВНОСТ

Културно-рекреативниот живот и културната понуда за младите луѓе во Крива Паланка, којашто треба да опфаќа музика, театар, филм, книжевност, издаваштво, сликарство, вајарство, современ танц и слично бара освежување и збогатување. И покрај широкиот опфат на оваа област, сепак, голем дел од испитаниците сметаат дека понудата најчесто се сведува на спортско – музички манифестации. Потребата од создавање на нови можности за младите да се вклучат во креативни културни практики / настани (кои не се поврзани со најчесто одржуваните спортски и рекреативни училишни настани) е потенцирана од 33% од испитаниците. Курсеви за стекнување со практично знаење (пр. часови за цртање, свирење на инструмент, пеење, фотографија, танц и сл.) би сакале да посетуваат 24% од испитаниците. 12% бараат да се одржуваат настани кои поддржуваат уметност, музика, литература и сл. Дел од младите (9%) чувствуваат дека не се доволно и навремено информирани кога се организира некој настан од областа на културата. 8%

чувствуваат потреба да го надминат меѓу-генерацискиот јаз со тоа што во општината би се одржувале настани и активности, кои вклучуваат членови на повеќе генерации, ист процент на испитаници смета дека проектите/активностите во општината треба да покажуваат почит кон различните култури на членовите на заедниците и само 7% сметаат дека младите го осознаваат наследството на општината преку приказни, интеракција со постарите граѓани, културни настани итн.

СОЦИЈАЛНИ СТАНДАРДИ И СОЦИЈАЛНО ВКЛУЧУВАЊЕ

Социјалниот стандард во себе вклучува прашања кои во голема мерка се однесуваат на младите, почнувајќи од процесот на вработување, па сè до процесот на основање сопствен дом. Во голем број од развиените општества, овие прашања се решени или пак помогнати од страна на државата со различни мерки и активности кои имаат за цел значително да го олеснат социјалниот живот на младите.

Младите во Општина Крива Паланка чувствуваат дека и во својата заедница оваа пракса треба да си најде свое место. Дури 29% се изјасниле дека во наредниот период Општината треба да овозможува различен тип на социјални бенефиции за младите а 20% да обезбедува лидерски можности за младите да работат како лидери (на раководни места) заедно со возрасните. Недостигот на информираност за младите е евидентен и во оваа област бидејќи 17% сметаат дека тоа треба да биде приоритет. Можноста младите да можат да си овозможат сопствено место за живеење во општината е фокус на 16% од испитаниците. Младите кои размислуваат и имаат поразлични перспективи од останатите треба да имаат подеднакви можности, сметаат 12% од испитаниците и 6% бараат во општината, жените, маргинализираните групи и малцинствата да бидат прифатени во сите видови лидерски (раководни места) улоги.

МИГРАЦИЈА

Миграциите може да предизвикуваат најразлични текови во локалната и регионалната економија, и да влијаат и врз стандардот во едно општество, како и врз квалитетот на животот којшто ќе го живеат младите во одредени региони. Општина Крива Паланка секако дека не е исклучок од ова.

Дури 45% од испитаниците сметаат дека треба да се превземе нешто за да се спречи иселувањето на младите во други држави каде што има примамливи понуди за работа и за студирање. Младите во 35% сметаат дека во општината има недостиг од дијалог во кои би се посочиле причините и од другата страна опциите за останување во општината по дипломирањето. Во иста насока младите сметаат дека општината треба да ги поздравува младите луѓе кои остануваат или се враќаат во општината и ги охрабруваат да се вклучат во улогите кои ги интересираат.

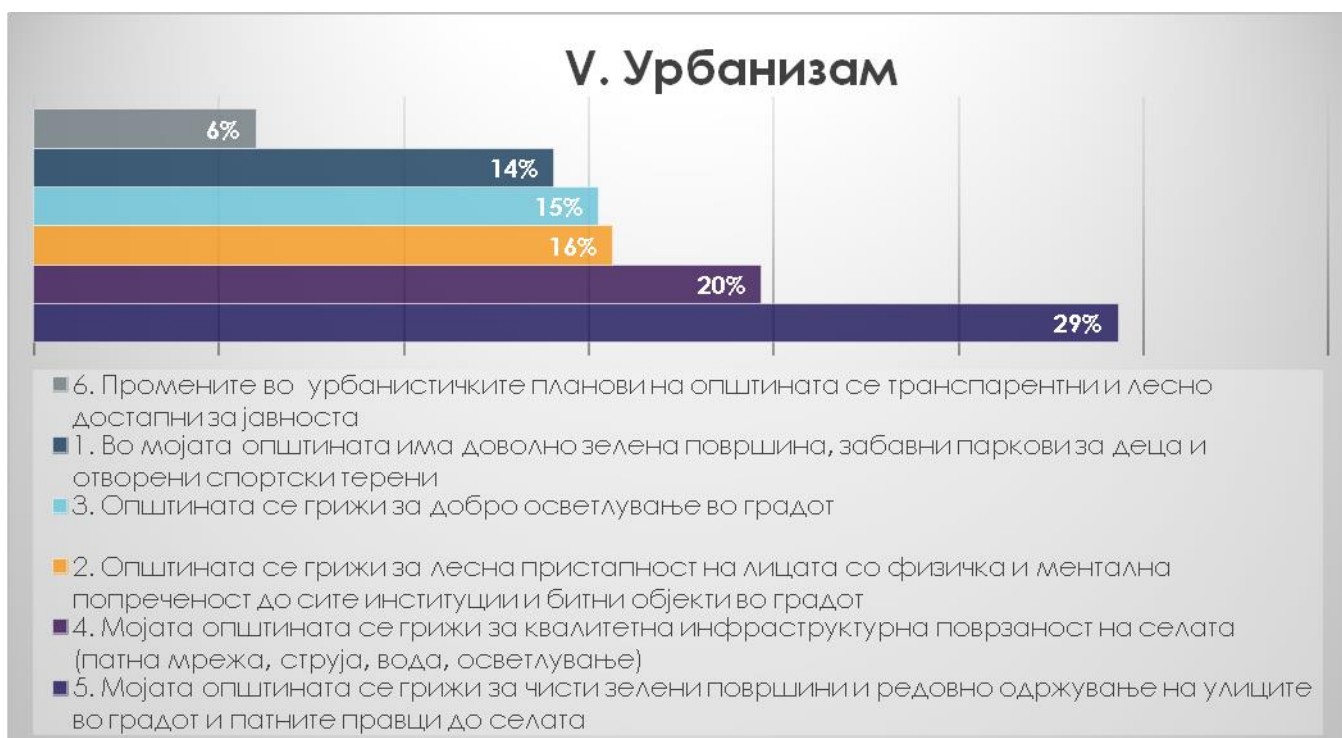

УРБАНИЗАМ

За да младите функционираат непречено во своето секојдневие, потребно е пред се да имаат и физички услови за тоа. Тие услови најчесто се поврзани со просторот во кој живеат и можностите кои им се нудат за поврзаност, движење или пак одмор. Овие услови во истражувањето беа опфатени во Областа Урбанизам.

Во однос на повеќето прашања за урбанизам има неутралност и најголем број испитаници (од 43% до 57%) се изјасниле со Делумно се согласувам.

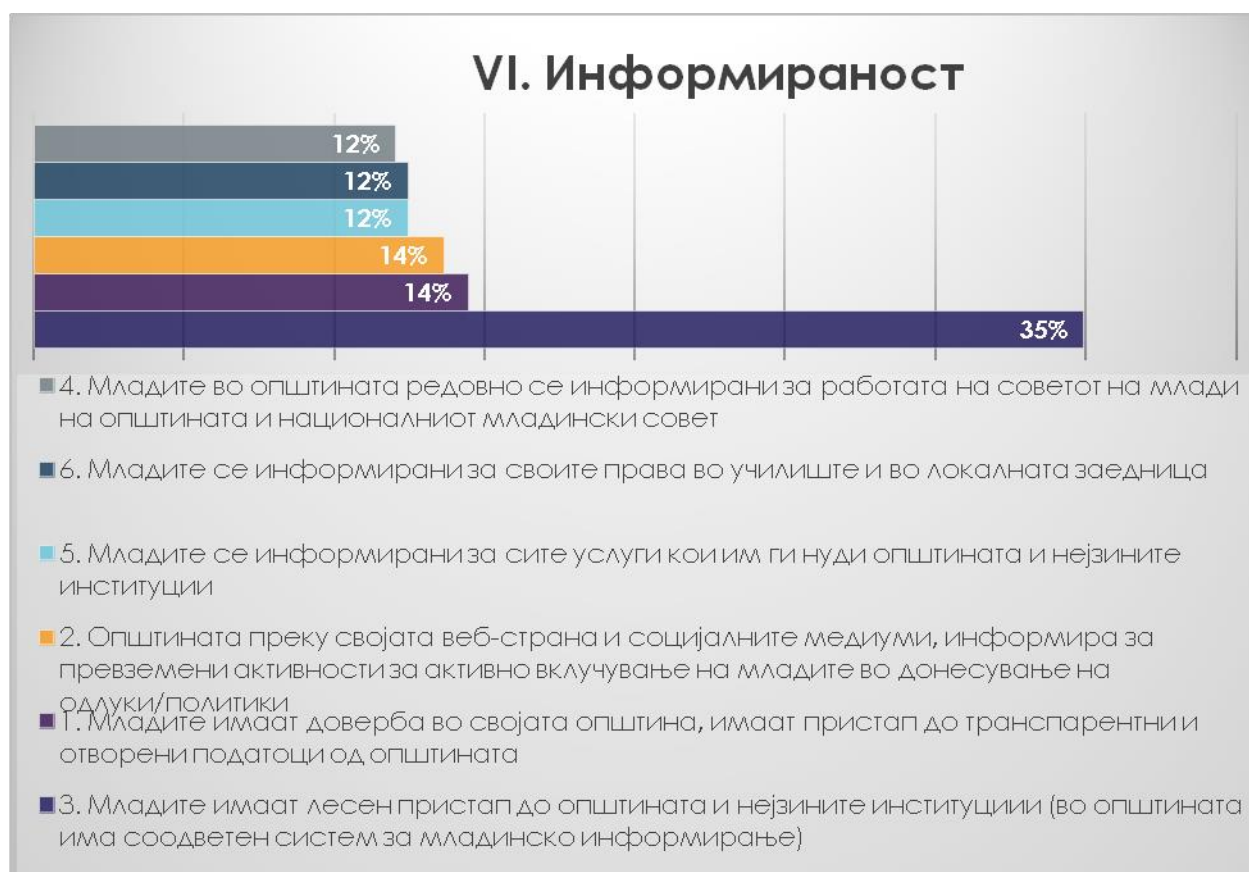
Младите сметаат дека општината во наредниот период треба да води повеќе сметка за чисти зелени површини и редовно одржување на улиците во градот и патните правци до селата (29%). 20% сметаат дека е потребно да се работи на квалитетна инфраструктурна поврзаност на селата (патна мрежа, струја, вода, осветлување). Една од стратешките цели треба да биде и грижата за лесна пристапност на лицата со физичка и ментална попреченост до сите институции и битни објекти во градот, смета 16% од испитаниците. Осветлувањето во градот е приоритет за 15%, а зелена површина, забавни паркови за деца и отворени спортски терени треба да се приоритет според 14%. Најмал процент од испитаниците сметаат дека општината треба да поработи промените во урбанистичките планови на општината да бидат транспарентни и лесно достапни за јавноста.

ИНФОРМИРАНОСТ

Младинското информирање, опфаќа активности и квалитетни информации кои се од интерес за младите и кои соодветно треба да бидат пренесени до нив. Истите ќе може да им помогнат во носење одлуки и во остварувањето на нивните права. Токму заради ова, младинското информирање е составено од многу активности, во кои земаат учество разни медиуми, како и институции кои треба да се дел од комуникацискиот процес помеѓу институциите и младите и обратно, како и помеѓу самите млади.

Од добиените одговори од прашалникот, 35% од младите во Општина Крива Паланка сметаат дека на младите треба да им се овозможи лесен пристап до општината и нејзините институции (во општината да се воведат соодветен систем за младинско информирање). 14% од младите бараат да се зголеми довербата во општината, и да имаат пристап до транспарентни и отворени податоци. Со оглед на тоа дека денес во голема мерка сите ние се информираме и преку интернет, исто така 14% сакаат општината преку својата веб-страница и социјалните медиуми, да ги информира за превземени активности за активно вклучување на младите во донесување на одлуки/политики. 12% сакаат поголема информираност за сите услуги кои им ги нуди општината и нејзините институции и ист процент се на мислење дека треба да се зголеми нивото на информираност за своите права во училиште и во локалната заедница. Останатите 12% бараат младите во општината редовно да се информирани за работата на советот на млади на општината и националниот младински совет.

ЗДРАВЈЕ И БЛАГОСОСТОЈБА, ЗДРАВСТВЕНА ПРЕВЕНЦИЈА

Истражувањата покажуваат дека здравјето и превенцијата кај младите е на задоволително ниво. Општата здравствена состојба на младите од 15 до 29 години е на задоволително ниво. Сепак, иако младите сметаат дека се наоѓаат во добра здравствена состојба, оваа област има многу предизвици со кои се соочуваат младите.

Младите во Крива Паланка приоритет даваат на подобрувањето на состојбите на недостаток на волја и зголемен степен на незадоволство кај младите, 32% се фокусираше на ова. 20% приоритет даваат на сузбивање на влијанието кое го има честото играње на игри на среќа (обложувалница, казино, бинго). Отсуството на институции кои се грижат да дадат соодветни услуги за лицата со физичка и ментална попреченост е важно за 19%, додека 17% сметаат дека треба да се зголеми свеста за негативните ефекти од пороците (дрога, алкохол, цигари) и 13% бараат квалитетна здравствена заштита во рамки на територијата на општината.

МЛАДИНСКО УЧЕСТВО

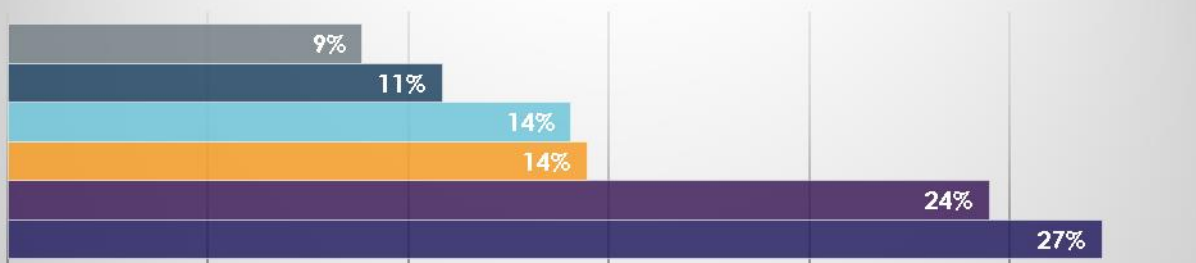
Младинско учество се интерпретира преку следниве форми:

- волонтерска работа,
- неформално образование,
- врсничка едукација,
- младински совети, парламенти, форуми и други структури – традиционален начин на учество во процесот на донесување одлуки во рамките на меѓународни, национални, регионални или локални власти, училишта, клубови, невладини организации итн.,
- консултации – се користат во процесот на донесување одлуки, при искажувањето грижи и потреби на младите, во давањето предлози.

Кај нас во изминатите години се актуализираше младинското учество на локално ниво, односно формирањето на локалните младински совети преку работата на граѓанските организации, а во соработка со општинските власти.

Од добиените резултати моѓе да се каже дека во Општина Крива Паланка, најголемиот број на испитаниците (27%) смета дека општината треба да биде отворена за идеи од младите и да им помага да ги следат тие идеи преку спроведување на проекти за развој на самата општина. Следат оние кои сметаат дека треба да се подобри функционирањето на младински клубови/младински центри, простори за креативно изразување на младите, со 24%. Советот на млади на општината треба активно да работи на вклучување на младите, сметаат 14% од испитаниците. Приближно ист процент се на мислење дека младите е потребно да се вклучени во донесувањето на одлуки кои влијаат на иднината на општината и на политиките за млади на локално ниво. Учество на седниците на советот на општина и да ги изразат своите потреби бара 11% од младите во Крива Паланка и само 9% сметаат дека лидерите (раководителите) и организациите во општината треба да поттикнуваат транзиција на моќ на одлучување кон младите.

VIII. Младинско учество

- 6. Лидерите (раководителите) и организациите во општината поттикнуваат транзиција на моќ на одлучување кон младите
- 5. Младите се заинтересирани да присуствуваат на седниците на советот на општина и да ги изразат своите потреби
- 1. Младите (15-29 години) се вклучени во одлуки кои влијаат на иднината на општината и на политиките за млади
- 2. Советот на млади на општината активно работи на вклучување на младите
- 3. Овозможени се услови за работа на младински клубови/младински центри, простори за креативно изразување на младите
- 4. Општината е отворена за идеи од младите и им помага да ги следат тие идеи преку спроведување на проекти за развој на општината

МЛАДИНСКО ВРАБОТУВАЊЕ

Скоро секоја млада личност, на вработувањето гледа како еден од неколкуте важни чекори во животот особено за својата реализација и вклопување во едно општество. Вработувањето најчесто претставува и прв чекор кон достигнување финансиска и социјална независност тесно поврзан со квалитетот на животот на младите луѓе, нивната самоверба, можностите за мобилност, но и практични одлуки поврзани со домувањето, градењето семејство и трасирањето на патот на идниот професионален и кариерен развој². Сите сме свесни дека кај нас невработеноста на младите сè уште е многу висока.

Во Крива Паланка, младите не се задоволни од достапната понуда на младинска работа. Висок процент од 45% бараат општината да создаде можности оваа состојба да се промени. Оваа идеја е поткрепена со дополнителни 22% од испитаниците кои се на мислење дека општината треба да поддржува програми за младинско претприемништво и настани (млади претприемачки саеми, школување, микро-бизнис проекти итн.). Учестото на вакви активности треба да биде планирано и од страна на младите претприемачи кои се активни во организации или лидер групи за следење на креативните таленти и работа со други млади претприемачи. Младинското претприемништво

² Национална стратегија за млади 2016-2025 година.

е потребно да биде нераскинлив дел од планот на општината за економски развој, и да вклучува младинско претприемништво како приоритет, се изјасниле 13% од испитаниците.

СПОРТ ЗА РАЗВОЈ НА КРИВА ПАЛАНКА

Стратегијата спорт за развој (ССР) на Крива Паланка е создадена со широко локално партнерство со цел да и се даде на заедницата поддршка во своите цели за позитивни општествени промени. Документот е изграден врз хоризонталните упатства на ЕУ во врска со придонесот на спортот кон развојот на економијата, посебно насочен кон социјално вклучување и невработеност на младите. Овој документ дава иновативен пристап во користењето на спортот како алатка за развој на локалната заедница. Документот се базира на транспортот, туризмот, аспектите на пазарот на трудот на локалната политика, ставајќи посебен акцент на потенцијалот на спортот за подобрување на социјалната вклученост во заедницата.

Стратегијата се фокусира на обука и едукација на младите, истовремено зајакнувајќи ги и фокусирајќи ги ресурсите на маргинализираните групи во општеството. Исто така, стратегијата има за цел да резултира со создадени можности за генерирање приходи преку развој на спортските индустрии и спортски туризам во регионот. На крај, но не и најмалку важно,

стратегијата ќе придонесе кон развојот на целата заедница со зголемување на бројот на физички активното население.

При изработката на ССР за Крива Паланка беа земени предвид три столба:

- **Вмрежување и соработка**
- **Градење на капацитети**
- **Зголемување на свеста**

Оваа стратегија се одразува на сите спортски потенцијали во Крива Паланка и на обезбедување пристапни спортски можности за сите членови на заедницата, особено за младите. Многуге спортски клубови во градот обезбедија квалитетни играчи кои ги отворија вратите за домаќин на Европски првенства во градот, но има неколку барања во поглед на инфраструктурата потребна за решавање.

Заедницата успеа да инвестира во млади луѓе и да создаде позитивни спортски лидери, особено во областа на кошарката и ракометот. Некои од клубовите обезбедија национална видливост на некои од спортските тренери на Крива Паланка и спортските работници. Затоа стратегијата е изградена со цел да се препознае, да се поддржи и поттикне важната работа што ја направиле одличните претставници во спортскиот сектор во Крива Паланка.

Стратегијата директно е насочена кон младите од Крива Паланка од 7 до 18 години, особено млади во нерамноправна положба, вклучувајќи ги младите од ромската заедница, децата без родители, децата со попреченост и децата од сиромашните области во градот и младите од обесправените подрачја. Причините за маргинализација на младите може да бидат главно: географски (оддалечени рурални средини) кои се поврзани со образовните, социјалните, економските (нискиот животен стандард, нискиот приход, невработеноста), културните (малцинствата). Стратегијата особен акцент става и на родовата еднаквост.

Индириктно, стратегијата е насочена кон сите важни актери во спортската индустрија и спортското образование во Крива Паланка, како што се: спортски клубови и спортски организации, основни училишта и средни училишта, релевантни младински институции, спортски организации од грасрут кои дозволуваат и поддржуваат нивниот развој преку создавање на спортска програма за младинска инклузија. Исто така, поддршката на инфраструктурата на неколку спортски објекти и локации ќе обезбеди подобар ангажман на заедницата во спортот и ќе им даде можност на младите луѓе да бидат инспирирани и оспособувани преку спортот.

СТРАТЕШКИ ПРИОРИТЕТИ за периодот 2019-2024

Од направените истражувања и изработената вкрстената стратешка анализа на сите одговори по приоритетните 9 области кои беа покриени со прашалникот, како и од информациите добиени од 4^{те} работилници за стратешко планирање и преку реализираните јавни расправи, организирани фокус групи, дискусии со целната група – младите, но и вклученоста на останатите засегнати страни – граѓанскиот сектор, институциите, носителите на одлуки и креаторите на политики, како и врз основа на компатибилност со останати стратешки документи и анализи од национално и локално значење, произлегуваат стратешките приоритети и можни мерки за подобрување на животот на младите во Општина Крива Паланка. А врз основа на сите информации се дефинирани и визијата и мисијата на стратегијата.

ВИЗИЈА

Крива Паланка е град кој нуди разновидни можности и бројни перспективи за младите, а младите имаат високо изградена општествена свест и граѓанска одговорност, при што самостојно ја креираат својата иднина, промовираат позитивни вредности и се носители на општествениот и економски развој на локално, национално и меѓународно ниво.

МИСИЈА

„Стратегијата треба да продонесе за зголемување на општествената свест за младинските прашања и потреби, да го разбуди креативниот дух и да го поттикне активизмот кај младите, а воедно да придонесе кон зголемување на можностите и подобрување на капацитетите на младите луѓе во Крива Паланка“

SWOT Анализа

SWOT анализата за генералната состојба со младите во Општина Крива Паланка само ги потврдува резултатите од спроведената анкета.

SWOT Анализа

Јаки страни	Можности
<ul style="list-style-type: none"> ○ Геостратешка положба на Крива Паланка ○ Големо искуство во прекугранична соработка ○ Еколошки чист регион ○ Мотивирани млади ○ Соодветни човечки ресурси ○ Постојење на Младински Граѓански Организации ○ Постојење на економска зона ○ Мотивирана општинска администрација 	<ul style="list-style-type: none"> ○ ЕУ интегративен процес и пристап до ЕУ фондови и развојни програми ○ Изградбата на Коридор 8 ○ Развој на алтернативен туризам ○ Еколошко земјоделско производство ○ Отворање на граничен премин со Република Србија ○ Користење на можностите за развој на средното образование согласно со потребите ○ Културно Наследство ○ Стимулативна даночна политика ○ Национална Стратегија за млади 2016-20125
Слаби страни	Закани
<ul style="list-style-type: none"> ○ Неатрактивна понуда за вработување на локално ниво ○ Ниска јавна свест ○ Одлив на кадри ○ Слаба финансиска моќ на населението ○ Немање на стратешки документи ○ Немање на претприемачки дух кај младите ○ Неразвиен услужен сектор ○ Недостаток на релевантни информации од сите сфери за младите ○ Несоодветно планирано средно стручно образование (во рамките на практичната настава) 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Висока стапка на невработеност ○ Одлив на човечки ресурси ○ Миграција во рамките на државата и вон неа ○ Намален наталитет ○ Ниска еколошка свест ○ Нефункционални земјоделски површини ○ Несоодветна понуда за младинска работа и волонтерство ○ Силни влијанија од аспект на зависности од игри на среќа

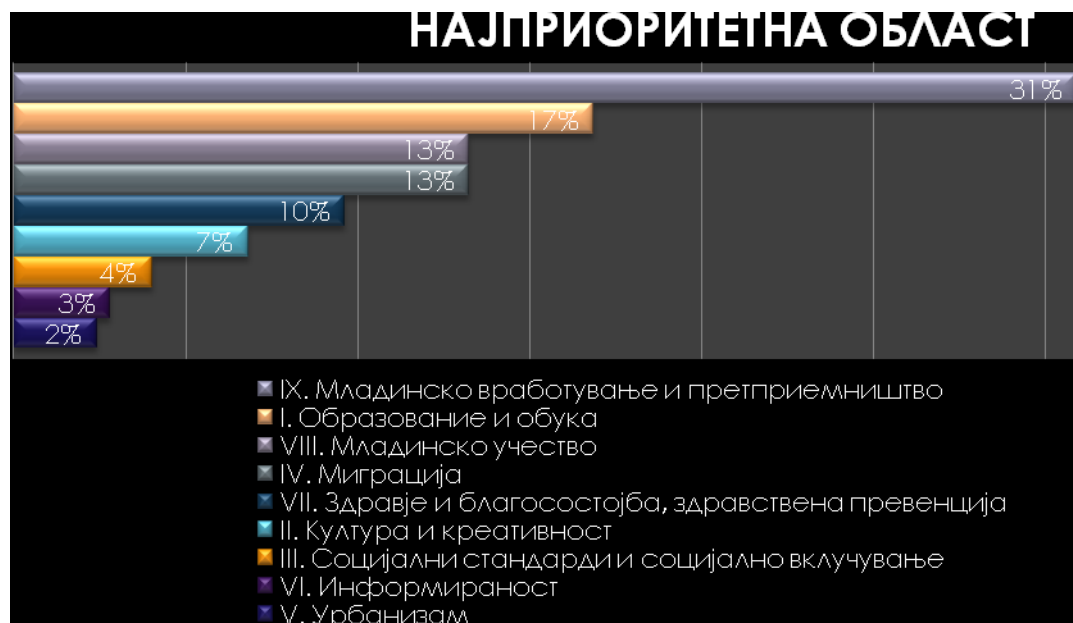
СТРАТЕШКИ ПРИОРИТЕТИ

Следните стратешки приоритети и можни мерки за подобрување на животот на младите во Општина Крива Паланка, произлегоа од вкрстената анализа на сите одговори по приоритетните 9 области кои беа покриени со прашалникот како и од 4^{те} работилници низ направените дискусии и стратешки анализи. Притоа покрај опфатените области во прашалникот како доста значајна приоритетна област за делување се додава спорт и рекреација за која анализите се изработени во рамки на партнерството Спорт за развој.

Главни корисници на Стратегијата за млади на Општина Крива Паланка е Општината и Советот на млади. Покрај нив стратегијата е корисна алатка и за сите останати релевантни институции на локално ниво, за граѓанските организации, бизнис секторот и други. Врз основа на Стратегијата и дефинираните стратешки цели и приоритети за секоја област кои се подетално разработени во

стратешката матрица, Советот на млади заедно со одговорните лица во локалната самоуправа изготвуваат акциони планови за спроведување на Стратегијата за млади.

На прашањето за најприоритетна област добиени се следниве резултати:

Со оглед на постојната економска состојба во земјата, донекаде е и очекувано главен приоритет кон кој треба да се движат стратешките заложби на општина Крива Паланка е младинското вработување и претприемништво.

1. Приоритетна област – Младинско вработување и претприемништво

Добиените податоци од локално ниво укажуваат на фактот дека младите малку се активни локално како во граѓанските здруженија така и во политичките партии. Нивната проактивност во решавање на проблемите кои ги имаат е минимална и би можела да се подобри доколку се издвојуваат повеќе средства за реализација на младинските идеи и доколку се подобри младинската информираност. Младите се малку информирани за постоењето и делувањето на младинските организации во нивната општина. Испитаниците потенцираат дека потребата за работа е приоритетна кај младите во сите општини, а потоа следуваат и потребата за добро образование и пари.

Младите во општината ја гледаат својата шанса за просперитет само доколку им се овозможат соодветни услови за вработување или пак да ги докажат своите претприемнички способности. Општината треба да преземе мерки во следниве насоки:

ЦЕЛ: Унапредување, зголемена информираност и искористување на можностите за создавање бенефиции за вработување и претприемништво на локално ниво за младите

- Имплементација на мерки за зголемување и унапредување на вештините на младите за нивна зголемена вработливост и конкурентност на пазарот на трудот, и зголемена способност за да можат да одговорат на предизвиците на работните места
- Информирање и поддршка на младите за можностите за вработување и самовработување на млади преку соработка со надлежни институции
- Поддршка и развој на волонтерството во рамки на општината
- Овозможување на социјални бенефиции за млади за унапредување на квалитетот на нивниот живот во општината

2. Приоритетна област – Образование и обука

Образованието завзема клучен дел од животот на младите, поголем дел од денот тие го поминуваат во ученичките или пак студентските клуби. Секако ова допринесува младите јасно да ги согледаат бенефициите од соодветно и квалитетно образование. Ова е воедно и вториот стратешки приоритет кој треба да биде во фокус на општина Крива Паланка, која треба да преземе иницијатива во изнаоѓањето на соодветни решенија во однос на образованието на локално ниво.

ЦЕЛ: Формално и неформално образование кое ќе ги задоволи интересите на младите и ќе ја поттикнува нивната креативност и позиција во општеството

- Локалната самоуправа и раководството на средните училишта да спроведуваат консултативни состаноци со бизнис заедницата за да се испитаат можностите за инволвирање на бизнисот во спроведување на практичната настава преку преземање на практиканти и вклучување на бизнисмени и менаџери со нивното искуство во спроведување на практичната настава.
- Локалната самоуправа да ги поддржи училиштата во пристапот до меѓународни фондови и во нивната соработка со граѓанските организации.
- Поттикнување на соработката помеѓу образовните институции и младинските организации со намера да се обезбеди дополнување на формалното образование со неформални методи на образование и пристап до сите теми од интерес за децата и младите од најрана возраст.
- Промоција преку средствата за информирање на младите за активностите и можностите кои ги нуди неформалното образование

3. Приоритетна област – Младинско учество

Младите на трето место го ставаат и стратешкиот приоритет со кој би им се овозможило учество во донесувањето на одлуки на локално ниво. Учесството на младите во процесите на донесување на одлуки им овозможува на институциите да имаат вклучено и уште едно мислење, односно мислењето на младите за кои впрочем се однесуваат тие политики. Меѓутоа, само со нивното вклучување не се исцрпува целта за учество, туку напротив тоа е процес во кој младите ги идентификуваат своите потреби, бараат решенија, планираат и имплементираат активности и имаат можност да носат одлуки во своите заедници и општеството во целина. Неопходно е младите активно да учествуваат во донесувањето на сите одлуки.

ЦЕЛ: Зголемено учество на младите во креирањето, донесувањето и имплементацијата на јавни политики, преку поддршка на сите форми на младинско организирање на локално ниво

- Воспоставување канали за редовна едномесечна комуникација помеѓу младите и општината и Младинскиот Совет за информирање за активностите
- Широка промоција и информирање на младите од Општина Крива Паланка за редовните средби и седници на Младинскиот Совет
- Воспоставување на „задолжителни мислења за Младинскиот Совет“ од страна на младите и младинските организации за подготовка и имплементација на јавни политики
- Зголемено демократско учество на младите во процесите на донесување на одлуки во образовните процеси (средношколско ученичко здружување и организирање)
- Воспоставен систем на средношколско организирање
- Воспоставени канали за редовна консултација меѓу студентите, средношколците (и сите останати категории млади) со Младинскиот Совет

4. Приоритетна област – Миграција

На исто ниво со младинското учество е и стратешкиот приоритет за горечкиот проблем со миграцијата на младите. За Младинскиот Совет особено ќе е важно во следниот период да се посвети кон подлабинско истражување за овој проблем, како би можел најдобро да им помогне на општинските власти соодветно да одговорат на овие предизвици. Она на што Општината и Младинскиот Совет - во ефикасна и континуирана соработка со локалните власти, државните институции, како и образовните институции - треба да се фокусираат во наредниот период обезбедувајќи подобри услови за младите за поквалитетен живот и многу повеќе можности за надградување на нивното знаење, за да ги задржат младите во локалната заедница. Резултатот на овие активности би бил, покрај задржувањето на младите во локалната заедница, и враќање на младите после процесот на студирање.

ЦЕЛ: Намалена миграција на младите од Крива Паланка преку поддршка и промоција на активности за подобрување на нивниот квалитет на живот

- Намалена миграција на млади која е поттикната од економски причини
- Таргетирање на потребите на младите во општината за спроведување на соодветни мерки за спречување на иселувањето на младите во општината
- Унапредување на квалитетот на живот на младите во Општина Крива Паланка во текот на образованиот процес, но и по неговото завршување

5. Приоритетна област – Здравје, благосостојба и здравствена превенција

Согласно Националната стратегија за млади, доброто здравје во адолесценцијата е од централно значење за благосостојба и основа за добро здравје подоцна во животот. Сепак, ние не инвестираме доволно во превенција и рана интервенција со млади луѓе на возраст од 15-29, па кога проблемите ќе се јават, тие се соочуваат со бариери во пристапот до соодветна грижа. Младите од Крива Паланка како 5^{ти} приоритет за наредниот период го сметаат токму овој предизвик. Во општината, останува да се излезе во пресрет на потребата за повеќе младински пријателски сервис/услуги и врснички поддршки, повеќе работна сила за обука на развој на адолесцентната група и подобро разбирање на принципот на доверливост. Особено важен сегмент од прашањата за здравствена заштита на млади треба да биде и репродуктивното здравје,

а исто така мора да се обрне внимание на справувањето со присуство на девијантни појави кај младите, безбедноста во заедницата и безбедноста во училиштата.

ЦЕЛ: Зголемување на информираноста и промоција на здрави животни навики меѓу младите

- Информирање на младите од Општина Крива Паланка за правата на здравствена заштита и осигурување и обврските кои произлегуваат од нив
- Промоција и едукација на младите за здрави животни навики
- Превенција на девијантни појави меѓу младите во Крива Паланка преку координирана соработка со надлежните институции (здравствени установи, училишта) и граѓански организации кои работат во областа
- Спроведување на Инфо средби и сесии за подигнување на свесноста и едукацијата на младите за сообраќајната култура

6. Приоритетна област – Култура и креативност

Темата култура е особено важна за младите во секоја локална заедница имајќи во предвид дека културниот живот на младите е дел од начинот на кој младите водат квалитетен живот и се развиваат во рамките на својата заедница. Во секоја локална заедница, културниот живот има различен опфат во зависност од можностите, инфраструктурата и понудата на настани кои се реализираат. Но секоја општина мора да се грижи за развојот на културата во својата заедница, согласно законските прописи.

Унапредувањето на културниот живот на младите во Крива Паланка е на место број 6 по приоритетност.

ЦЕЛ: Поттикнување и поддршка на културни настани и развој на неформално образование со културно-уметнички приод

- Вклучување на младите при донесувањето на одлуки за креирање на културните програми во рамки на Општина Крива Паланка
- Зголемена информираност на младите за културните настани организирани во општината
- Курсеви за стекнување со практично знаење (пр. часови за цртање, свирење на инструмент, пеење, фотографија, танц и сл.)

7. Приоритетна област – Социјални стандарди и социјално вклучување

Мерките за зголемување на социјалниот стандард и осамостојување на младите во Крива Паланка се седмиот приоритет кој се предвидува во оваа Нацрт Стратегија. Овозможувањето сопствено место за живеење е циклус од животот кај младите којшто директно зависи од нивната вработеност и стандардот што го имаат. Во изминатите години се воведоа и мерки од страна на централната власт кои се наменети за овозможување сопствен дом за младите и за младите брачни парови³. Овие можности особено се битни ако се земат предвид податоците од истражувањата во кои речиси 80% од младите кои имаат над 18 години сè уште живеат со своите родители, додека 14,5 % од нив кажале дека живеат со партнер, а само 3,2 % дека живеат сами. Причините, главно, се од практична природа или, пак, нема особени причини зошто младите сеуште живеат со своите родители: 35 % од испитаните млади рекле дека живеат со родителите од практични причини и исто толку не навеле некоја посебна причина за живеењето со родителите⁴.

За предвидување и примена на активностите за оваа област во стратегијата, Младинскиот совет ќе се соочи со големи предизвици, пред сè ако се земе предвид дека темата младинско вработување е еден од најбитните и најсериозните предизвици со кои се соочува земјата. Сепак, соодветната промоција на мерките за вработување и за самовработување, како и пристигнувањето на овие информации до сите млади, ќе бидат една од задачите на Општина Крива Паланка во наредниот период.

ЦЕЛ: Унапредување, зголемена информираност и искористување на социјалните бенефиции на локално ниво од страна на младите

- Информирање и поддршка на младите за искористување на можностите за домување на млади и млади брачни парови во Општина Крива Паланка.
- Овозможување социјални бенефиции за млади за унапредување на нивниот квалитет на живот во Општина Крива Паланка.
- Воспоставување соработка со надлежните институции за надминување на младинските состојби и унапредување на положбата на младите.

³ Проект „Купи куќа, купи стан“, www.kupikukakupistan.gov.mk

⁴ Топузовска-Латковиќ М. и др., „Студија за младите во Република Македонија“, Фондација Фридрих Еберт 2013, достапна на www.fes.org.mk/pdf/pub-mk-13.pdf

8. Приоритетна област – Информираност

За младите во Општина Крива Паланка, може да се заклучи дека информираноста на младите не е на високо ниво, и е различна во зависност од темата која се опфаќа, а не е систематизирана и константна. Токму заради овој факт, потребни се заложби и плански активности од страна на општината со кои би се подобрила оваа состојба. Дополнително, не постојат центри или установи кои на едно место можат да обезбедат голем број на информации кои ќе им бидат на располагање на младите. Младинскиот Совет на општината треба ова да го преземе како еден од своите приоритети во наредниот период. Во иста насока, како дел од оваа стратегија треба да биде анализирана и обработувана запознаеноста на младите со работата на општинските власти и Младинскиот Совет на Општина Крива Паланка, но и со потребите од еднаквост и рамноправност во локалната заедница по сите основи.

ЦЕЛ: Квалитетно и навремено информирање на младите за активностите на младинските организации и институциите на локално ниво преку посебна информативна алатка

- Зголемена информираност на младите од Општина Крива Паланка за работата на Општината, нејзините тела, локалните и државните институции и можностите за услуги и соработка
- Зголемена информираност и соработка на младите од Општина Крива Паланка со институции на локалната и централната власт
- Воспоставување соработка/платформа меѓу Советот на млади, организациите и институциите за да може младите на едно место да ги пронајдат сите неопходни информации за остварување на своите права и квалитетен живот

9. Приоритетна област – Урбанизам

Кога станува збор за оваа област (урбанизам) Општината треба да овозможи огромна поддршка која може да се канализира преку Младинскиот Совет, но треба да се земат во обзир ограничените можности кои ги има Советот во рамките на оваа област. Тука ќе биде изразена потребата од поинтензивно застапување и лобирање на Советот за унапредување на моменталната ситуација и потребите на младите во однос на овозможениот физички простор во рамките на општината.

Инфраструктурата во рамките на локалната заедница им е потребна на младите во секоја област, која е дел од обработка на оваа стратегија.

Испитаниците во своите одговори највеќе апелираат за потребата од зелени површини и паркови кои редовно се чистат и одржуваат. Просторите со зелена површина ќе овозможат не само дружење меѓу младите, туку и почиста средина, почист воздух, како и развивање и поттикнување на здрави навики кај младата популација, што е особено битно ако се земат предвид сите наоди презентирани во делот „Здравје и благосостојба и здравствена превенција“.

ЦЕЛ: Унапредување на физичките простори за движење и дружење на сите млади вклучувајќи ги и младите со посебни потреби

- Овозможување и унапредување на проекти кои ќе придонесат до подобри услови за остварување на правата на младите и нивниот квалитет на живот (уредување и поставување нова опрема во локалните паркови).
- Предвидување на соодветни мерки за унапредување на одредени урбанистички решенија во функција на потребите на младите преку иновативни и креативни акции, со цел да може целиот простор да се доближи до младинските потреби и младите.
- Прилагоден пристап до јавните институции, општината, Советот на млади и училиштата за лица со телесна попреченост

10. Приоритетна област – Спорт и рекреација

Спортот е повеќе од игра, тој претставува одлична алатка за промоција на социјалната инклузија, родова еднаквост, економски развој, здрав начин на живот и подобар живот. Партнерството „Спорт за сите“ е организирано со цел да се ангажираат сите значајни засегнати страни во регионот и да се опфатат сите неопходни области на спортот, кои се одвиваат од ниво на локално ниво до регионални спортски тела, ставајќи главен акцент на општина Крива Паланка и нејзината локална стратегија за спорт за развој.

Во согласност со општата цел да се подобри социјалната вклученост и кохезијата на младите од обесправените подрачја во Крива Паланка, со цел да се подобрат можностите за неформално образование, како и да им се даде можност активно да учествуваат во развојот на спортските индустрии во регионот, Стратегијата спорт за развој предвидува две фази на делување:

ФАЗА I РЕЗУЛТАТИ- таргетирање на загрозените деца и млади

1. Развиен локален капацитет во областа за неформално образование и спортски програми како алатка за промовирање на социјалната вклученост и социјалната кохезија.
2. Подобрена инфраструктура во областа за спортски програми за обесправените млади од Крива Паланка.
3. Подобрени социјални вештини и физичка кондиција на обесправените млади во Крива Паланка.
4. Подигната свест во заедницата за потребата од вклучување на загрозените млади во секојдневниот градски живот преку спортски програми.

ФАЗА II РЕЗУЛТАТИ - насочени кон сите млади во Крива Паланка

1. Заеднички спортски програми со обете обесправени млади и привилегирани млади од градот со цел да се создадат долготрајни пријателства.
2. Подобрена инфраструктура која ги поврзува и ги обединува двете групи на млади во заеднички урбани спортски места.
3. Подобрени социјални вештини на сите млади во градот во однос на социјалното вклучување на загрозените млади.
4. Подигната свест кај младите во градот за социјално вклучување на загрозените млади.

ЦЕЛ: Промоција на спортот и спортските капацитети во Крива Паланка со цел развој на спортската понуда и спортскиот сектор со акцент на спортски програми за социјална инклузија на маргинализираните млади како и нивното вработување.

- Создавањето Локално стратешко партнерство за Спорт за развој во кое членуваат релевантни засегнати страни во општината поддржано од важни засегнати страни на национално ниво со цел споделување позитивни практики и надоградба.
- Градење на капацитети за социјално вклучување на младите преку спорт и промоција на градење на мирот, пријателството, соработката и инклузивните вредности на сите нивоа на општеството и креирање на одржлива база на обучувачи, ментори, млади лидери кои ќе го искористат стекнатото знаење за Спорт за развој и ќе го инкорпорираат во сопствените училишта, клубови и младински центри со што ќе придонесат кон развојот на истите.
- Застапување и промоција на спортот како алатка за развој на заедницата и можностите за младите во неа, особено во област на социјална инклузија и развој на спортската понуда во градот, поддржана со стратегија за кревање на свеста на локално и национално ниво

МОНИТОРИНГ И ЕВАЛУАЦИЈА

Подготовката на секој стратешки документ во себе предвидува и планирање на процес за мониторинг и евалуација на фазата на спроведување на предвиденото. Токму затоа Младинскиот Совет на општина Крива Паланка континуирано ќе соработува со младинските организации и младите заради структуриран мониторинг на имплементацијата на локалната младинска стратегија.

Ова подразбира итно активирање на Младинскиот Совет и ставање на истиот во целосна функција. За потребите на процесот на мониторинг и евалуација, Младинскиот совет заедно со Општината за оваа стратегија редовно ќе подготвува едногодишни акциски планови, кои ќе бидат во согласност со целите во овој стратешки документ. Овие акциски планови ќе бидат подготвувани при консултацијата на младите во Општина Крива Паланка. Дополнително, акциските планови ќе бидат јавни документи достапни на сите оние кои се заинтересирани. Секоја година за реализацијата на акциските планови, воедно и за примената на оваа стратегија, ќе бидат подготвувани соодветни извештаи кои ќе бидат доставени до Советот на Општина Крива Паланка. Овие извештаи, пред сè заради заложбите за соработка со младите и соодветното младинско информирање, Младинскиот совет и Општината ќе ги објавува со цел да ги информира младите за активностите кои биле спроведени дотогаш.

Извештаите и акциските планови редовно ќе се објавуваат и ќе бидат достапни на веб-страницата на општината. Младинските организации ќе имаат можност, доколку се согласни, и на нивните веб-страници да ги објавуваат извештаите и акциските планови за примена на оваа стратегија. Последната година пред завршувањето на важноста на оваа стратегија, Младинскиот совет на Општина Крива Паланка ќе креира и соодветна методологија и начин за да може да спроведе евалуација на сè што е дотогаш спроведено во однос на примената на овој стратешки документ. Оваа евалуација покрај тоа што ќе го измери спроведувањето на стратегијата, ќе треба да го измери и ефектот од неа, а сè со цел подготовка на нов стратешки документ кој ќе одговара на потребите и предизвиците на младите.

КОРИСТЕНА ЛИТЕРАТУРА

- Устав <http://www.sobranie.mk/ustav-na-rm.nspk> .
- Закон за средно образование.
- Закон за средно стручно образование.
- Национална стратегија за млади 2016-2025.
- Стратегија за локален развој на општина Крива Паланка 2015-20
- Анализа за Националната стратегија за млади 2016-2025.
- Национална стратегија за вработување 2015.
- Акциски план за вработување на младите 2015 година.
- Неформалното образование во Република Македонија: Состојби и перспективи, Буова Е., Додовски И., МКЦ Битола 2009
- Студија за младите во Република Македонија, Топузовска-Латковиќ М. и др., Фондација Фридрих Еберт 2013.
- Младински трендови во Република Македонија, Институт за социолошки и политичко-правни истражувања, декември 2014 година.
- Младински потреби и младинско организирање во Република Македонија, Коалиција на младински организации СЕГА, ноември 2010.
- www.mon.gov.mk
- www.ams.gov.mk
- www.strategijazamladi.mk
- www.kupikukakupistan.gov.mk

Табеларен приказ на стратешкиот план за
СТРАТЕГИЈА ЗА МЛАДИ на Општина
Крива Паланка (2019 – 2024)

Табеларен приказ на стратешки план за СТРАТЕГИЈА ЗА МЛАДИ на Општина Крива Паланка (2019 – 2024)

СТРАТЕШКА МАТРИЦА

(2019 – 2024)

Визија

Крива Паланка е град кој нуди разновидни можности и бројни перспективи за младите, а младите имаат високо изградена општествена свест и граѓанска одговорност, при што самостојно ја креираат својата иднина, промовираат позитивни вредности и се носители на општествениот и економски развој на локално, национално и меѓународно ниво.

Мисија

„Стратегијата треба да продонесе за зголемување на општествената свест за младинските прашања и потреби, да го разбуди креативниот дух и да го поттикне активизмот кај младите, а воедно да придонесе кон зголемување на можностите и подобрување на капацитетите на младите луѓе во Крива Паланка“

Приоритетна Стратешка област – МЛАДИНСКО ВРАБОТУВАЊЕ

	Стратешка цел	Проблем / Приоритет	Активност	Временска рамка	Ресурси (материјални и човечки)	Индикатори	Одговорен (институции организации, лице)	Мониторинг/ евалуација
1	Унапредување, зголемена информираност и искористување на можностите за создавање бенефиции за вработување и претприемништво на локално ниво за младите	1.1 Имплементација на мерки за зголемување и унапредување на вештините на младите за нивна зголемена вработливост и конкурентност на пазарот на трудот, изголемена способност за да можат да одговорат на предизвиците на работните места	- Изработка на младинска развојна програма за вработување на млади;	2020 - 2021	/	Изработена програма	Одделение за ЈЕР	Работна група – тим за реализација на стратешките цели (претставници на млади и претставници на ЕЛС)
			- Формирање на бизнис акцелератори за брз развој на бизнис идеи на младите претприемачи;	2022	/	Формиран бизнис акцелератор	Одделение за ЈЕР	
			- Формирање на бизнис инкубатори за одржлив развој на микро, мали и средни претпријатија формирани од страна на млади.	2021	/	Формиран бизнис инкубатор	Одделение за ЈЕР	
			- Отворање на канцеларија за бесплатен консалтинг на млади претприемачи за развој на проекти од областа на бизнисот;	2021	/	Отворена канцеларија	Одделение за ЈЕР	
			- Отпочнување на иницијатива за воведување на дуално образование за развивање на претприемачките вештини уште од најрана возраст;	2019 - 2023	/	Организирано состаноци, остварени средби, фотографии од настани	Одделение за ЈЕР	

СТРАТЕГИЈА ЗА МЛАДИ НА ОПШТИНА КРИВА ПАЛАНКА 2019-2024

	- Воспоставување на мрежа на локалните млади претприемачи	2020 - 2022	/	Основана мрежа	Одделение за ЈЕР		
	Зголемена улога на приватниот сектор во образованието за претприемништво	2019 - 2024	/	Најмалку 20 студиски посети	Одделение за ЈЕР		
1.2 Информирање и поддршка на младите за можностите за вработување и самовработување на млади преку соработка со надлежни институции	- Иницијатива за отворање на асоцијација на млади претприемачи за организирано застапување на потребите и интересите на локалните млади претприемачи пред релевантните институции;	2020	/	Формирана асоцијација	Одделение за ЈЕР	Работна група – тим за реализација на стратешките цели (претставници на млади и претставници на ЕЛС)	
	- Менторска програма за координација на активностите за организирање на групно застапување на локалните млади претприемачи;	2019 2024	/	Најмалку три поднесени иницијативи	Одделение за ЈЕР		
	- Изработка на Студија за поддршка на организираното застапување на младите претприемачи на локално и национално ниво	2021	60000 денари		Изработена студија	Одделение за ЈЕР	
	- Организација на саеми за вработување на млади лица, како и следење на национални и меѓународни саеми од ваков		30000 денари		Организиран саем	Одделение за ЈЕР	

СТРАТЕГИЈА ЗА МЛАДИ НА ОПШТИНА КРИВА ПАЛАНКА 2019-2024

1.3 Поддршка и развој на волонтерството во рамки на Општината	- Изработка на Програма за промоција на практиканство и волонтерството на младите во претпријатија на локално и национално ниво;	2021	/	Изготвена програма	Одделение за ЈЕР	Работна група – тим за реализација на стратешките цели (претставници на млади и претставници на ЕЛС)
	- Изработка на Програма за мобилност и размена на млади квалификувани кадри на локално, регионално, национално и меѓународно ниво;	2022	/	Изготвена програма	Одделение за ЈЕР	
	- Организирање на Обуки за вештини и дополнително знаење и искуство на младите претприемачи;	2019 - 2024	60000 денари	Реализирани 5 обуки со учество на 100 лица	Одделение за ЈЕР	
	- Поттикнување на младите во зачувување на локалните занаети;	2019 - 2024	/	Најмалку 5 нови вработени во областа на занаетчиството	Одделение за ЈЕР	
	- Поддршка на проекти од областа на интергенерациската соработка за учење на вештини,	2019 - 2024	/		Одделение за ЈЕР	
1.4 Овозможување на социјални бенефиции за млади за унапредување на квалитетот на нивниот живот во општината	- Обуки за зајакнување на капацитетите за личен ангажман на младите претприемачи за застапување на своите потреби и интереси;	2019 - 2024	120000 денари	Најмалку 3 организирани обуки	Одделение за ЈЕР	Работна група – тим за реализација на стратешките цели (претставници на млади и претставници на ЕЛС)

СТРАТЕГИЈА ЗА МЛАДИ НА ОПШТИНА КРИВА ПАЛАНКА 2019-2024

		- Изработка на програма за јакнење на личните капацитети на младите претприемачи, примена и усогласеност со правната регулатива и пристапот до средства за финансирање на бизниси;	2021	/	Изработена програма	Одделение за ЈЕР	
		- Стимулирање / субвенционирање на оригинални бизнис модели;	2019 - 2024	360000 денари	Изготвени критериуми; поднесени апликации	Одделение за ЈЕР	

Приоритетна Стратешка област – ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУКА

	Стратешка цел	Проблем / приоритет	Активност	Временска рамка	Ресурси (материјални и човечки)	Индикатори	Одговорен (институции организации, лице)	Мониторинг/ евалуација
1	Формално и неформално образование кое ќе ги задоволи интересите на младите и ќе ја поттикнува нивната креативност и позиција во општеството	1.1 Училишта кој што во целост не ги задоволуваат просторните услови, има недоволно опремени кабинети и лаборатории и библиотеки	Анализа на просторните можности во УСО за изведување на кабинетска настава	2019 - 2020	/	Број на запишани ученици, број на паралелки и просторни услови	Општина Крива Паланка, МОН, СОУ Ѓорче Петров	Работна група – тим за реализација на стратешките цели
			Анализа на потребите од нагледни средства и лабораториска опрема	2019 – 2020	/	Извештаи од анализите на СОУ Ѓорче Петров	Општина Крива Паланка, МОН, СОУ Ѓорче Петров	
			Опременување на кабинетите со нагледни средства и лабораториите со соодветна опрема	2019 – 2024	600000 денари	Број на опремени кабинети и лаборатории; Резултати од постигнувања на учениците	Општина Крива Паланка, МОН, СОУ Ѓорче Петров	
			Обновување и збогатување на библиотечниот фонд со стручна и слободна	2019 - 2024	100000 денари	Број на нови книги во библиотеките	Општина Крива Паланка, МОН, СОУ Ѓорче	

СТРАТЕГИЈА ЗА МЛАДИ НА ОПШТИНА КРИВА ПАЛАНКА 2019-2024

		литература која ги задоволува потребите и барањата на младите				Петров	
1.2 Потреба од поголема практична настава и воведување на ефикасна професионална пракса	Подобрување на практичната настава преку градење на подобри врски помеѓу училиштето и бизнис секторот	2019 - 2024	/	Анализи од испитување на пазарот на труд, број и тип на образовни профили	Општина Крива Паланка, МОН, СОУ Ѓорче Петров	Работна група – тим за реализација на стратешките цели	
	Организирање на професионална пракса за учениците во бизнис секторот	2019 - 2024	/	Број на стопански субјекти во кои се изведува пракса	Општина Крива Паланка, бизнис сектор, СОУ Ѓорче Петров		
1.3 Недоволна вклученост на неформално образование во едукација и градење на капацитети кај младите	Промоција преку средствата за информирање на младите за активностите и можностите кои ги нуди неформалното образование	2019 - 2024	/	500 промотивни флаери, Број на одржани работилници	Општина Крива Паланка, Младински совет, ГО, СОУ Ѓорче Петров	Работна група – тим за реализација на стратешките цели	
	Воспоставување на партнерство за соработката помеѓу образовните институции и младинските организации во насока да се обезбеди надополнување на формалното образование со неформални методи на образование	2019 - 2024	/	Потпишан меморандум за соработка, број на реализирани состаноци, слики од состаноци	Општина Крива Паланка, Младински совет, ГО, СОУ Ѓорче Петров		
	Локалната самоуправа да ги поддржи училиштата во пристапот до меѓународни фондови и во нивната соработка со граѓански организации	2019 - 2024	/	Број на аплицирани и број на реализирани проектни активности финасирано од донатори	Општина Крива Паланка, Младински совет, ГО, СОУ Ѓорче Петров		

Приоритетна Стратешка област – МЛАДИНСКО УЧЕСТВО

	Стратешка цел	Проблем / Приоритет	Активност	Временска рамка	Ресурси (материјални и човечки)	Индикатори	Одговорен (институции организации, лице)	Мониторинг/ евалуација
1	Зголемено учество на младите во креирањето, донесувањето и имплементацијата на јавни политики, преку поддршка на сите форми на младинско организирање на локално ниво	1.1 Неактивен и нефункционален и нетранспарентен Совет на млади, без дефинирана улога и задачи	Редовна едномесечна комуникација помеѓу младите, општината и Младинскиот Совет за информирање за активностите	2019 - 2020	/	Одржани состаноци, реализирани средби, спроведени активности	Одделение 3 а ЈЕР – одговорен за млади, младински совет	Работна група – тим за реализација на стратешките цели (претставници на млади и претставници на ЕЛС)
			Широка промоција и информирање на младите од Општина Крива Паланка за редовните средби и седници на Младинскиот Совет	2019 - 2024	/	Број на издадени соопштенија, онлајн објави	Одделение 3 а ЈЕР – одговорен за млади, младински совет	
			Воспоставување на пракса - „задолжителни мислења за Младинскиот Совет“ од страна на младите и младинските организации за подготовка и имплементација на јавни политики	2020	/	Број на остварени средби, број на покренати иницијативи	Одделение 3 а ЈЕР – одговорен за млади, младински совет	
		1.2 Незаинтересираност од страна на младите, особено средношколци за вклучување во процесите на	Воспоставување на механизми за поголема вклученост и учество на младите во процесите на донесување на одлуки во образовните процеси (средношколско ученичко здружување и	2019 - 2024	/	Број на реализирани состаноци и активности на средношколската унија	Младински совет, Средношколска унија	Работна група – тим за реализација на стратешките цели (претставници на млади и претставници на

СТРАТЕГИЈА ЗА МЛАДИ НА ОПШТИНА КРИВА ПАЛАНКА 2019-2024

	донесување одлуки и организирање)					ЕЛС)
	Воспоставен систем на средношколско организирање и застапување	2019 - 2024	/	Иницијативи и активности спроведени од младите	Младински совет, Средношколска унија	
	Воспоставување канали за редовна консултација меѓу студентите, средношколците (и сите останати категории млади) со Младинскиот Совет	2019 - 2024	/	Број на одржани состаноци	Младински совет, Средношколска унија	

Приоритетна Стратешка област – МИГРАЦИЈА

	Стратешка цел	Проблем / Приоритет	Активност	Временска рамка	Ресурси (материјални и човечки)	Индикатори	Одговорен (институции организации, лице)	Мониторинг/ евалуација
1	Намалена миграција на младите од Крива Паланка преку поддршка и промоција на активности за подобрување на нивниот квалитет на живот	1.1 Миграција на млади која е поттикната од економски причини	1.1.1 Промоција на активните мерки за вработување	2019 – 2024	/	100 млади лица информирани за можностите кои има се отворени се мерките за вработување	Одделение за ЛЕР во ЕЛС, ГО, АВРМ	Работна група – тим за реализација на стратешките цели (Младински совет, претставници на млади, ГО и ЕЛС)
			1.1.2 Работилници за едукација на млади претприемачи	2019 – 2024	150000 денари	5 реализирани работилници ; 50 млади лица едуцирани за основи на претприемаштвото	Одделение за ЛЕР во ЕЛС	
			1.1.3 Воведување на мерки за поддршка на млади бизнисмени	2019 – 2024	2400000 денари	Воведени стимулативни мерки на локално ниво	Одделение за ЛЕР во ЕЛС	

СТРАТЕГИЈА ЗА МЛАДИ НА ОПШТИНА КРИВА ПАЛАНКА 2019-2024

1.2 Таргетирање на потребите на младите во општината за спроведување на соодветни мерки за спречување на иселувањето на младите во општината	1.2.1 Студија за таргетирање на потребите на младите	2019 - 2021	60000 денари	Изработена студија за потребите и очекувањата на младите во Крива Паланка	Одделение за ЛЕР во ЕЛС	Работна група – тим за реализација на стратешките цели (Младински совет, претставници на млади, ГО и ЕЛС)
	1.2.2 Воспоставување на денови за собирање на идеи и предлози од младите	2019 – 2020	/		Одделение за ИТ и ЛЕР во ЕЛС	
1.3 Унапредување на квалитетот на живот на младите во Општина Крива Паланка во текот на образованиот процес, но и по неговото завршување	1.3.1 Активирање на советот на млади со дефиниран сет на активности и задачи	2019	/	10 одржани состаноци и најмалку две реализирани активности	Одделение за ЛЕР во ЕЛС	Работна група – тим за реализација на стратешките цели (Младински совет, претставници на млади, ГО и ЕЛС)
	1.3.2 Промоција на можностите и едукација на младите и институциите за младинска мобилност	2019 – 2024	/	50 запознаени млади со програмите за младинска мобилност; 10 млади посетиле тренинг курс надвор од Македонија	Одделение за ЛЕР во ЕЛС, ГО и СОУ	
	1.3.3 Воспоставување на младински центар/клуб	2019 – 2024	3000000 денари	Отворен функционален младински клуб	Одделение за ЛЕР во ЕЛС	
	1.3.4 Промоција на волонтерството и поголема вклученост на младите во постојните случувања/активности, настани на локално ниво	2019 - 2022	/	10 % поголема вклученост на младите во волонтерски активности на локално ниво	Одделение за ЛЕР во ЕЛС, ГО и СОУ	

Приоритетна Стратешка област – ЗДРАВЈЕ, БЛАГОСОСТОЈБА И ЗДРАВСТЕВЕНА ПРЕВЕНЦИЈА

	Стратешка цел	Проблем / Приоритет	Активност	Временска рамка	Ресурси (материјални и човечки)	Индикатори	Одговорен (институции организации, лице)	Мониторинг/ евалуација
1	Зголемување на информираноста и промоција на здрави животни навики меѓу младите како и подигнување на свеста за репродуктивното здравје и воопшто здравјето на младите	1.1 Неинформираност на младите од Општина Крива Паланка за правата на здравствена заштита и осигурување и обврските кои произлегуваат од нив	1.1.1 Подготовка на едукативен/ промотивен материјал во електронска форма и негова широка дистрибуција преку електронските медиуми до целните групи	2019-2020	20000 денари	Пополнети анкетни прашалници од целните групи	Раководител на одделение за ЈД, ИТ и ЛЕР во ЕЛС	Работна група – тим за реализација на стратешките цели (претставници на млади и претставници на ЕЛС)
		1.2 Промоција и едукација на младите за здрави животни навики	1.2.1 Организирање на работилница – едукативно предавање за важноста на животните навики на младите	2019-2020	20000 денари	Подигната свеста на младите за 50 % за важноста од практикување на здрав живот и здрави животни навики. (Број на директни учесници во буките број на индиректни учесници , анкетни прашалници)	Раководител на одделение за ЈД, ИТ и ЛЕР во ЕЛС	Работна група – тим за реализација на стратешките цели (претставници на млади и претставници на ЕЛС)
		1.2.2 Подготовка на аудио и видео материјал од едукативното предавање	2019-2020	6000 денари	Изработено и промовирано видео			
		1.2.3 Широка дисеминација на едукативниот материјал (аудио и видео снимка) преку електронските медиуми до целните групи	2019-2020	2000 денари	Објава во локален медиум;			

СТРАТЕГИЈА ЗА МЛАДИ НА ОПШТИНА КРИВА ПАЛАНКА 2019-2024

1.3 Превенција на девијантни појави меѓу младите во Крива Паланка преку координирана соработка со надлежните институции (здравствени установи, училишта) и граѓански организации кои работат во областа	1.3.1 Информирање и едукација на младите за болестите на зависност (наркоманија, алкохолизам коцка) и опасностите од истите (континуирана информаност, едукација и превенција)	Континуирано	400 000 денари	Намален процентот на девијантни појави кај младите. Официјална статистика од релевантни институции (здравство, социјални служби, полиција)	Раководител на одделение за ЈД, ИТ и ЛЕР во ЕЛС	Работна група – тим за реализација на стратешките цели (претставници на млади и претставници на ЕЛС)
1.4.1 Намалување на процентот на малигните болести поврзани за репродуктивното здравје на младите;	1.4.1.1 Реализација на едукативно предавање на тема малигните болести поврзани за репродуктивното здравје на младите.	1.4.1.1 2019-2021	1.4.1.1 10000 денари	1.4.1.1 Зајакнат свеста на жените и младите за континуирана грижа и заштита на сопственото здравје	1.4. Раководител на одделение за ЈД, ИТ и ЛЕР во ЕЛС	1.4 Работна група – тим за реализација на стратешките цели (претставници на млади и претставници на ЕЛС)
1.4.2 Зголемување на свеста на младите за редовни лекарски контроли;	1.4.1.2 Реализација на едукативно предавање на тема сексуално преносливи болести и	1.4.1.2 2019-2021	1.4.1.2 10000 денари	1.4.1.2 Намален за 30% бројот на малигните болести кај граѓаните поврзани за репродуктивното здравје на жената и младите;		
1.4.3 Информирање и едуцирање на младите за сексуално преносливи болести;	1.4.1.3 Подготовка, дизајн и печатење на едукативен материјал;	1.4.1.3 2019-2021	1.4.1.3 10000 денари	1.4.1.3 Зголемена свеста на жените и младите за потребата од редовни лекарски контроли;		
1.4.4 Подобрување на информираноста и одговорноста на младите за сексуалното здравје	1.4.1.4. Подготовка на аудио и видео материјал со едукативното предавање;	1.4.1.4. 2019-2021	1.4.1.4. 10000 денари	1.4.1.4. Информирани и едуцирани		
	1.4.1.5 Дисеминација на информации преку печатена информативна брошура и аудио и видео едукативен материјал преку					

СТРАТЕГИЈА ЗА МЛАДИ НА ОПШТИНА КРИВА ПАЛАНКА 2019-2024

	директни и лични контакти со граѓаните (младите) , преку социјалните медиуми – фејсбук и сл. веб страната на општината и локални, регионални и национални медиуми.	1.4.1.5 2019-2021	1.4.1.5 10000 денари	младите за сексуално преносливите болести; 1.4.1.5 Подобрена информираноста и одговорноста на младите за сексуалното здравје;		
1.5 Подигнување на свесноста и едукацијата на младите за сообраќајната култура	1.5.1 Работилници – едукативни предавања со цел подигање на свеста за сообраќајна култура кај младите 1.5.2 Подготовка на едукативен/ промотивен материјал во електронска форма и негова широка дистрибуција преку електронските медиуми до целните групи	1.5.1 2019-2021 1.5.2 2019-2021	1.5.1 50000 денари 1.5.2 30000 денари	1.5 Намален процентот на на сообраќајни незгоди предизвикани од младите (Официјална статистика од релевантна институција полиција)	1.5 Раководител на одделение за ЈД, ИТ и ЛЕР во ЕЛС	1.5 Работна група – тим за реализација на стратешките цели (претставници на млади и претставници на ЕЛС)

Приоритетна Стратешка област – КУЛТУРА И КРЕАТИВНОСТ

	Стратешка цел	Проблем / Приоритет	Активност	Временска рамка	Ресурси (материјални и човечки)	Индикатори	Одговорен (институции организации, лице)	Мониторинг/ евалуација
1	Поттикнување и поддршка на културни настани и развој на неформално образование со културно- уметнички приод	1.1 Недоволна вклученост на младите при донесувањето на одлуки за креирање на културните програми во рамки на Општина Крива Паланка	Организирање на јавна расправа при носење на програмите за култура со задолжително присуство на претставници од СОУ, младински организации	2019 - 2024	/	Присуство на најмалку 5 млади на јавна расправа	Одделение за ЛЕР – одговорен за култура, Младински совет	Работна група – тим за реализација на стратешките цели (претставници на млади и претставници на ЕЛС)
			Испитување на мислењето на младите за квалитетот на постојната културна понуда и прибирање на идеи за нови содржини	2019 - 2024	10000 денари	Реализирано истражување; вклучени повеќе од 200 млади	Одделение за ЛЕР – одговорен за култура, Младински совет	
			Промоција на културните активности и настани во рамки на образовниот процес	2019 - 2024	/	50% поголема посетеност на културните настани организирани во општината	Младински совет, ГО, УСО	
		1.2 Недоволна информираност на младите за културните настани организирани во општината	Интегрирање и поголема промоција на постојните канали иза информирање	2019 - 2020	/	50% поголема посетеност на културните настани организирани во општината	Одделение за ЛЕР – одговорен за култура, Младински совет	Работна група – тим за реализација на стратешките цели (претставници на млади и претставници на ЕЛС)
			Изработка на културен информативен портал на општина Крива Паланка	2021 - 2022	30000 денари	Изработек културен информативен портал	Одделение за ЛЕР – одговорен за култура, Младински совет	

СТРАТЕГИЈА ЗА МЛАДИ НА ОПШТИНА КРИВА ПАЛАНКА 2019-2024

1.3 Недостаток на курсеви и други форми на едукација за стекнување со практично знаење (пр. часови за цртање, свирење на инструмент, пеење, фотографија, танц и сл.)	Работилници за стимулирање на креативниот потенцијал кај младите	2019 - 2024	/	Одржани најмалку 5 работилници за креативни вештини	Одделение за ЛЕР – одговорен за култура, Младински совет, ГО, УСО	Работна група – тим за реализација на стратешките цели (претставници на млади и претставници на ЕЛС)
	Организирање на саем за култура, креатива, и повеќе разни форми на уметност, на кои младите би имале можност да се запознаат со различните начини ина изразување и би добиле информација како да се вклучат во истите	2020 - 2024	11000 денари	Реализирани најмалку 3саеми	Одделение за ЛЕР – одговорен за култура, Младински совет, ГО, УСО	
	Воспоставување на стрит- арт фестивал за урбана уметничка експресија	2019 - 2024	60000 денари	Реализиран фестивал	Одделение за ЛЕР – одговорен за култура, Младински совет, ГО, УСО	
	Стимулирање на интергенерациска соработка за размена на традиционални вештини	2020 - 2024	/	Воспоставена комуникација и одржани најмалку 5 средби	Одделение за ЛЕР – одговорен за култура, Младински совет, ГО, УСО	
	Реконструкција на објект Музичко школо во современ арт-културен центар	2021-2022	3.000.000 денари	Формиран современ арт центар, опремен за музички и ликовни уметности	ЕЛС КП, ООУ Јоаким Крчоски	

Приоритетна Стратешка област – СОЦИЈАЛНИ СТАНДАРДИ И СОЦИЈАЛНО ВКЛУЧУВАЊЕ

	Стратешка цел	Проблем / Приоритет	Активност	Временска рамка	Ресурси (материјални и човечки)	Индикатори	Одговорен (институции организации, лице)	Мониторинг/ евалуација
1	Унапредување, зголемена информираност и искористување на социјалните бенефиции на локално ниво од страна на младите	1.1 Недоволна информираност на младите за социјалните бенефиции и програми кој што постојат и за начинот на нивно искористување.	Воспоставување на партнерство помеѓу Советот на млади, Општината , Меѓуопштинскиот центар за социјална работа и други релевантни институции на локално ниво	2019 -2020	/	Воспоставено партнерство; Одржани состаноци	Младински совет, општина Крива паланка, релевантни институции	Работна група – тим за реализација на стратешките цели (претставници на млади и претставници на ЕЛС)
			Организирање на работилници за информирање и едукација на млади за начините за искористување на постојните социјални бенефиции	2019 – 2024	/	Одржани најмалку 4 работилници	Младински совет, општина Крива паланка, ГО	
			Организирање на инфо ден на кој младите ќе можат да се информираат за искористување на можностите за домување на млади и млади брачни парови во Општина Крива Паланка	2019 - 2024	/	Организирани 5 инфо денови, фотографии од настан	Младински совет, општина Крива паланка, релевантни институции	
		1.2 Недоволно и несоодветни социјални бенефиции за млади за унапредување на нивниот квалитет на живот во Општина Крива Паланка	Анализа за реалната состојба и дефинирање на потребите и барањата на младите за социјална заштита и социјални бенефиции	2020	/	Изработен пишан документ	Одделение за ЛЕР	Работна група – тим за реализација на стратешките цели (претставници на млади и претставници на ЕЛС)

СТРАТЕГИЈА ЗА МЛАДИ НА ОПШТИНА КРИВА ПАЛАНКА 2019-2024

			Воведување на сет мерки од социјални бенефиции за млади на локално ниво со кои ќе се влијае врз подобрување на квалитетот на животот	2019 - 2024	/	Попусти за ученици и студенти , слободни термини во спортските објекти, бесплатна посета на културни настани за млади, помош за социјално загрозени групи, ..	Младински совет, општина Крива паланка	
	1.3 Немање на координиран и стратешки пристап кон кон решавање на проблемот за социјална инклузија и унапредување на социјалниот стандард на младите на локално ниво		Воспоставување локална мрежа за социјална инклузија и унапредување на социјалниот стандард	2019 - 2021	/	Воспоставена мрежа со членство на сите засегнати страни, најмалку два состаноци годишно, најмалку една реализирана активност	Младински совет, општина Крива паланка, релевантни институции	Работна група – тим за реализација на стратешките цели (претставници на млади и претставници на ЕЛС)
			Изработка на платформа за социјална инклузија на млади	2019 - 2021	/	Изработена платформа	Младински совет, општина Крива паланка, релевантни институции	
			Дефинирање на мерки за намалување на јазот меѓу руралните и урбаните средини и инклузија на маргинализираните групи млади	2019 - 2024	/	Кроссекторска анализа на реализирани проекти	Младински совет, општина Крива паланка, релевантни институции	
			Стимулирање на млади лидери	2019 - 2024	/	Број на вработени / ангажирани млади лица на одговорни позиции (раководители на проекти, работни тела, институции)	Општина Крива Паланка, Младински совет	

Приоритетна Стратешка област – ИНФОРМИРАНОСТ

	Стратешка цел	Проблем / Приоритет	Активност	Временска рамка	Ресурси (материјални и човечки)	Индикатори	Одговорен (институции организации, лице)	Мониторинг/ евалуација
1	Квалитетно и навремено информирање на младите за активностите на младинските организации и институциите на локално ниво преку посебна информативна алатка	1.1 Недоволна информираност на младите од Општина Крива Паланка за работата на Општината, нејзините тела, локалните и државните институции како и можноста за услуги и соработка	1.1.1 Анализа на функционалноста и недостатоците на постоечките канали за комуникација помеѓу институциите и младите.	2019 – 2020	12000 денари	Изготвена функционална анализа за постоечките канали на комуникација	Одделение за ЛЕР; одговорен за ИТ и комуникација	Работна група – тим за реализација на стратешките цели (претставници на млади и претставници на ЕЛС)
			1.1.2. Мапирање на постоечките канали во електронскиот систем на информирање.	2019 – 2020	/	Изготвена листа на канали за комуникација	Одделение за ЛЕР, Совет на млади	
			1.1.3 Поставување на посебно видливо поле (посебна категорија) за информирање на млади на веб-сајтовите на институциите .	2021	/	Функционално видливо поле на веб сајтот на општината	Одделение за ЛЕР, Совет на млади	
		1.2 Недоволна информираност и соработка на младите од Општина Крива Паланка со институции на локалната и централната власт	1.2.1 Формирање на работни групи со учество на младински организации за дефинирање на функционални канали за комуникација помеѓу институциите – младински организации – младите.	2020 - 2021	/	Формирана работна група; дефинирани чекори кон поголема и посоодветна информираност	Одделение за ЛЕР, Совет на млади	Работна група – тим за реализација на стратешките цели (претставници на млади и претставници на ЕЛС)
			1.2.2 Воспоставување на отворени денови во општината за млади	2020 - 2024	/	Воспоставени отворени денови	Совет на млади	

СТРАТЕГИЈА ЗА МЛАДИ НА ОПШТИНА КРИВА ПАЛАНКА 2019-2024

		1.2.3 Одредување на лице од ЛС задолжено за комуникација, информирање на млади	2020	/	Одредено лице за комуникација	Одделение за ЛЕР, Совет на млади	
	1.3 Непостоење на механизми за поблиска соработка помеѓу Советот на млади, организациите и институциите за да може младите на едно место да ги пронајдат сите неопходни информации за остварување на своите права и квалитетен живот	1.3.2 Кампања/средби помеѓу младите и донесувачите на одлуки на локално ниво за свесноста на младите луѓе, дека имаат право на пристап до информации кои на нив им се потребни.	2019 - 2020	3000 денари	Остварени најмалку 5 средби	Одделение за ЛЕР, Совет на млади	Работна група – тим за реализација на стратешките цели (претставници на млади и претставници на ЕЛС)
		1.3.2 Изработка на платформа за соработка и координација помеѓу Советот на млади, организациите и институциите	2020 - 2021	/	Изработена и усвоена платформа	Одделение за ЛЕР, Совет на млади	

Приоритетна Стратешка област – УРБАНИЗАМ

	Стратешка цел	Проблем / Приоритет	Активност	Временска рамка	Ресурси (материјални и човечки)	Индикатори	Одговорен (институции организации, лице)	Мониторинг/ евалуација
1	Унапредување на физичките простори за движење и дружење на сите млади вклучувајќи ги и младите со посебни потреби	1.1 Недостаток од објект/установа за креативни младински активности	1.1.1 Изработка на техничка документација за младински културен центар	2019-2020	100.000 денари	Изготвена документација и добиени потребни документи и дозволи за работа	Општина Крива Паланка, Одделение за ИОКИ Совет на општина	Работна група – тим за реализација на стратешките цели
			1.1.2.Изградба/адапција на постоечки објект за младински културен центар	2021-2022	3.000.000 денари	Реконструиран/адаптиран и опремен објект за младински културен центар	Одделение за ИОКИ	
			1.1.3 Адаптација на детскиот центар ВАВИЛОН во младински креативен центар	2021-2022	2.500.000 денари	Модернизиран објект со пристап за сите лица за креативни активности	Одделение за ИОКИ	
			1.1.4 Реконструкција на објект Музичко школо во современ арт-културен центар	2021-2022	3.000.000 денари	Формиран современ арт центар, опремен за музички и ликовни уметности	ЕЛС КП, ООУ Јоаким Крчоски	
		1.2 Недостаток на доволно простор за рекреација и физички активности на младите	1.2.1 Постапување на спортски реквизити долж кејот	2019	1.500.000 денари	Уредена пешачка патека Градечки мост – Осички мост	ЕЛС КП, СИПР	Работна група – тим за реализација на стратешките цели
			1.2.2 Изградба на атлетскапатека, мини голф, скејт парк на спортскиот комплекс	2019	6.500.000 денари	Уреден спортски комплекс	ЕЛС КП	
			1.2.3 Реконструкција на игралиште кај ОУД Боро Менков	2019	150.000 денари	Уредено игралиште кај ОУД Боро Менков	1.2.3 ЕЛС КП, ОУД Боро Менков	

СТРАТЕГИЈА ЗА МЛАДИ НА ОПШТИНА КРИВА ПАЛАНКА 2019-2024

		1.2.4 Изградба на детски парк во градскиот парк и други локации во повеќе населби	2020-2021	1.000.000 денари	Уредени повеќе детски игралишта на различни локации	ЕЛС КП	
		1.2.5 Доизградба на патека Стара Вада	2022-2023	6.000.000 денари	Уредена целосно патеката со придружни содржини и поставена декоративна урбана опрема	ЕЛС КП	
		1.2.6 Изградба на патека до Станечки водопади	2021-2022	3.000.000 денари	Уредена и опремена патека до Станечки водопади	ЕЛС КП	
		1.2.7 Реконструкција на сала во ООУ Илинден	2020-2021	3.000.000 денари	Реконструирана сала во ООУ ИЛИНДЕН	ЕЛС КП	
		1.2.8. Реконструкција на игралиште во нас. Единство	2019	200.000 денари	Уредено игралиште во нас. Единство	ЕЛС КП	
		1.2.9 Реконструкција на игралиште во нас. Бавчалак	2019-2020	200.000 денари	Уредено игралиште во нас. Бавчалак	ЕЛС КП	
		1.2.10 Реконструкција на игралиште во нас. Метролошка	2019-2020	200.000 денари	Уредено игралиште во нас. Метролошка	ЕЛС КП	
	1.3 Изготвување на урбанистичко планско решение за ...	Урбанистичко решение за мала сцена за културни настани	2019-2024	/	Изготвено урбанистичко планско решение	ЕЛС КП	Работна група – тим за реализација на стратешките цели
		Урбанистичко решение за парк за спортски активности за млади	2019-2024	/	Изготвено урбанистичко	ЕЛС КП	

СТРАТЕГИЈА ЗА МЛАДИ НА ОПШТИНА КРИВА ПАЛАНКА 2019-2024

		(скејбоард, голф терен				планско решение		
	1.4Немање пристап во објектот на ЕЛС за лицата со посебни потреби	1.2.1 Изградба на лифт за пристап до зградата на ЕЛС на лица со посебни потреби	2021-2022	/		Изработен технички проект, издадена дозвола за градба, фотографии	Одделение за урбанизам и Одделение за комунална инфраструктура	Работна група – тим за реализација на стратешките цели
		Пристап на лица со сопствени потреби до и во сала Бранители 2001	2019 - 2020	54.000 денари		Изработен технички проект, издадена дозвола за градба, фотографии	Одделение за урбанизам и Одделение за комунална инфраструктура	

Приоритетна Стратешка област – СПОРТ И РЕКРЕАЦИЈА

	Стратешка цел	Проблем / Приоритет	Активност	Временска рамка	Ресурси (материјални и човечки)	Индикатори	Одговорен (институции организации, лице)	Мониторинг/ евалуација
1	Промоција на спортот и спортските капацитети во Крива Паланка со цел развој на спортската понуда и спортскиот сектор со акцент на спортски програми за социјална инклузија на маргинализираните млади како и нивното	1.1 Недостаток од спортска програма од локално партнерство која ќе понуди решенија за инклузија на маргинализираните млади.	Креирање на локална мрежа за соработка- Спорт за сите за социјална инклузија на млади	2019	39 400 денари	Повеќе од 15 спортски клубови, организации и училишта се вклучени во локална мрежа за соработка	Мрежа Спорт за сите, младински совет, одговорен за млади и спорт во ЈЕР	Работна група – тим за реализација на стратешките цели (Членови на мрежа за спорт за развој, спортски клубови, млади, ЕЛС)
			Активности на мрежата: јавни настани, тркалезна маса, презентации, седници	2019-2024	3000 денари	Повеќе од 6 одржани состаноци на локалната мрежа Спорт за развој	Мрежа Спорт за сите, младински совет, одговорен за млади и спорт во ЈЕР	

СТРАТЕГИЈА ЗА МЛАДИ НА ОПШТИНА КРИВА ПАЛАНКА 2019-2024

вработување

	Состаноци за креирање на следни чекори и активности во согласност со принципите на спорт за развој	2019 - 2024	1000 денари	Повеќе од два состанока за креирање на идни чекори во рамките на локалното партнерство	Мрежа Спорт за сите, младински совет, одговорен за млади и спорт во ЛЕР	
	Креирање на спортска програма во рамките на клубовите за социјална инклузија преку спорт	2019	1000 денари	Една спортска програма креирана за развој на спортските клубови со активности за спорт за социјална инклузија	Мрежа Спорт за сите, младински совет, одговорен за млади и спорт во ЛЕР	
	Организирање на јавни настани со цел вмрежување на што повеќе клубови и организации	2019-2020	1000 денари	Повеќе 5 јавни настани кои го вмрежуваат спортскиот сектор на Крива Паланка со национални организации и институции	Мрежа Спорт за сите, младински совет, одговорен за млади и спорт во ЛЕР	
	Отворени дебати со претставници од спортски организации и институции на национално ниво со цел споделување искуства.	2020-2024	1000 денари	Повеќе од 10 отворени дебати на тема спорт за социјална инклузија на млади	Мрежа Спорт за сите	
	Стратегија за финансирање на спортскиот сектор во Крива Паланка	2022	30000 денари	Изготвена стратегија со финансиски план за развој на спортот во Крива Паланка	Мрежа Спорт за сите, младински совет, одговорен за млади и спорт во ЛЕР	
1.2 Мал број на млади имаат развиени капацитети за социјална инклузија преку спорт за вклучување на маргинализираните заедници во главните	Обука за социјална инклузија на наставници по физичко образование во училиштата во Крива Паланка	2019-2020	182560 денари	Обучени се повеќе од 20 лица за работа со млади за спорт за инклузија	Мрежа Спорт за сите, младински совет, одговорен за млади и спорт во ЛЕР, ООУ, СОУ	Работна група – тим за реализација на стратешките цели (Членови на мрежа за спорт за развој, млади, СОУ, ЕЛС)

СТРАТЕГИЈА ЗА МЛАДИ НА ОПШТИНА КРИВА ПАЛАНКА 2019-2024

	текови со пристап до спортот	Обука за социјална инклузија преку спорт на тренери од спортските клубови, спортски работници	2019-2020	/	Повеќе од 20 млади лица се обучени за спортот како алатка за социјална инклузија на други млади	Мрежа Спорт за сите, СК	
		Обука за социјална инклузија преку спорт на лица од младински организации и младински работници и воспитувачи во интернат и центар за социјални грижи	2019-2020	/	Повеќе од 20 млади лица се обучени за спортот како алатка за социјална инклузија на други млади	Мрежа Спорт за сите, младински совет	
		Серија на обуки за група млади лидери со кои ќе промовираат спорт за инклузија во училиштата, клубовите и младински организации	2019-2020	/	Повеќе од 4 училишта добиваат опрема за спорт за социјална инклузија и заедно со повеќе од 4 спортски настани спроведени од лидерите	Мрежа Спорт за сите, младински совет, одговорен за млади и спорт во ЛЕР	
		Обука за креирање на акциски планови во рамките на спортските клубови и организации на тема спорт за социјална инклузија и спорт за развој	2021	35000 денари	Креирани се повеќе од 20 акциски планови со стратегии за финансирањето на истите	Мрежа Спорт за сите, СК	
		Летни спортски кампови за спорт и социјална инклузија на млади	2019-2024	60 000 денари	Повеќе од 300 млади добиваат можност да учествуваат на летни кампови за спорт за социјална инклузија	Мрежа Спорт за сите, младински совет, СК	
	1.3 Ограничена информираност и можности за социо-културен развој на маргинализираните млади.	Отворени спортски денови за промоција на спортот во Крива Паланка	2019-2024	77000 денари	Повеќе од 20 спортски клубови и организации се промовирани со учество на отворен спортски ден со учество од повеќе од	Одговорен за млади и спорт во ЛЕР, Мрежа Спорт за сите, младински совет	Работна група – тим за реализација на стратешките цели (Членови на мрежа за спорт за развој, претставници на

СТРАТЕГИЈА ЗА МЛАДИ НА ОПШТИНА КРИВА ПАЛАНКА 2019-2024

					500 посетители		спортски клубови, млади, ЕЛС)
		Медиумска кампања за промоција на спортот за социјална инклузија и спорт за развој	2019-2024	30000 денари	Повеќе од 100 лица се едуцирани преку медиумската кампања	Мрежа Спорт за сите	
		Снимање на три промотивни видеа со идејата Спорт за сите	2019-2023	126000 денари	Креирани се три видеа за промоција на спортски капацитети на Крива Паланка	Мрежа Спорт за сите	
		Креирање на годишна брошура за промоција на спортските можности за младите во Крива Паланка	2019-2024	13000 денари	Повеќе од 200 брошури за промоција на спортот во Крива Паланка се креирани и достапни за младите од градот	Мрежа Спорт за сите	
		Прирачник за спорт за развој и спорт за социјална инклузија врз основа на искуството од Крива Паланка	2023-2024	120000 денари	Повеќе од 300 лица-наставници, младински работници, тренери добиваат прирачник за социјална инклузија преку спорт.	Мрежа Спорт за сите	